

EU-taakanjakopäätöksen kansallinen toimeenpano

Taakanjakotyöryhmän loppuraportti

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu
Energia ja ilmasto
27/2013

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

EU-taakanjakopäätöksen kansallinen toimeenpano

Taakanjakotyöryhmän loppuraportti

Tekijät Författare Authors Päästökaupan ulkopuolisten alojen päästövähennysvelvoitteita koskevan EU:n taakanjakopäätöksen kansallista toimeenpanoa valmisteleva työryhmä Puheenjohtaja: Hanne Siikavirta Sihteerit: Bettina Lemström, Karoliina Anttonen, Juhani Tirkkonen	Julkaisu-aika Publiceringstid Date Syyskuu 2013 Toimeksiantaja(t) Uppdragsgivare Commissioned by Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy Toimielimen asettamispäivä Organets tillsättningsdatum Date of appointment 23.3.2010
Julkaisun nimi Titel Title EU:n taakanjakopäätöksen kansallinen toimeenpano – Taakanjakotyöryhmän loppuraportti	
Tiivistelmä Referat Abstract <p>EU-taakanjakopäätös määrittää päästökauppaan kuulumattomille sektoreille jäsenvaltiokohtaiset velvoitteet. Suomelle on asetettu vuodelle 2020 16 % kasvihuonekaasupäästövähennystavoite päästökaupan ulkopuolisille sektoreille verrattuna vuoteen 2005. Päästövähennystavoite tulee saavuttaa vuosittaiset sitovat välitavoitteet sisältävän lineaarisen polun kautta. Taakanjakopäätöksessä määritellään myös jäsenmaiden käytettävissä olevat joustokeinot päästövähennysvelvoitteiden täyttämiseksi.</p> <p>EU-taakanjakopäätöksen toimeenpano tuo uusia viranomaistehtäviä ja muutostarpeita nykyisten tehtävien hoitoon. Työryhmän raportissa on käyty läpi EU-taakanjakopäätöksen täytäntöönpanon kannalta keskeiset EU-säädökset ja kansallisen toimeenpanon edellyttämät tehtävät sekä tehtävien hoitoon liittyvät vaihtoehdot.</p> <p>Uusia tehtäviä, joihin liittyvästä työnjaosta on tarpeen sopia ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vastuu taakanjakopäätöksen päästövähennysvelvoitteen noudattamisesta • Taakanjakopäätöksen joustokeinoiniin liittyvät tehtävät <p>Nykyisiin tehtäviin liittyviä uusia tarpeita, joiden aiheuttamat resurssi- ja kehitystarpeet on syytä ottaa huomioon, ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taakanjakopäätöksen toimeenpanon (ml. päästökauppa/ei-päästökauppajaottelun merkityksen korostuminen) huomioon ottaminen politiikan valmistelussa ja seuranta- ja raportointitehtävissä • Kasvihuonekaasuintentaarion EU-tarkastukset • Taakanjakopäätöksen toimeenpanosta seuraavat uudet tehtävät rekisteriviranomaiselle <p>Työryhmä toteaa, että erityisesti uusien viranomaistehtävien hoidosta on tarpeen tehdä päätöksiä viimeistään vuoden 2014 alkupuolella, siten että taakanjakopäätöksen kansallinen toimeenpano on täydessä valmiudessa vuonna 2015 kun ensimmäistä velvoitevuotta 2013 tarkastellaan.</p> <p>Työ- ja elinkeinoministeriön yhdyshenkilö: Energiaosasto/Hanne Siikavirta, puh. 050 3963573</p>	
Asiasanat Nyckelord Key words EU-taakanjakopäätös, viranomaistoimet	
Painettu julkaisu Inbunden publikation Printed publication ISSN	Verkkopublication Nätpublicatation Web publication ISSN 1797-3562
ISBN	ISBN 978-952-227-793-0
Kokonaissivumäärä Sidoantal Pages 57	Kieli Språk Language Suomi, Finska, Finnish
Julkaisija Utgivare Published by Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy	Vain sähköinen julkaisu Endast som elektronisk publikation Published in electronic format only

Esipuhe

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti 23.3.2010 työryhmän valmistelemaan taakanjakopäätöksen kansallista toimeenpanoa. Työryhmän kokoonpano ja tehtävät päivitettiin 6.6.2012.

Työryhmän tehtäväksi annettiin viranomaisten välisen työnjaon ja toimivallan täsmentäminen taakanjakopäätöksen kansallisessa toimeenpanossa sekä ehdotuksen laatiminen toimenpiteistä ja tarvittavasta säädöspohjasta.

Työryhmän puheenjohtajana toimi teollisuusneuvos Timo Ritonummi 23.3.2010–5.6.2012 ja ylitarkastaja Hanne Siikavirta 6.6.2012–30.6.2013. Työryhmän varsinaisia jäseniä ovat 6.6.2012 alkaen olleet ylitarkastaja Marko Berglund (ulkoasianministeriö), neuvotteleva virkamies Taina Eckstein (valtiovarainministeriö), neuvotteleva virkamies Anne Vehviläinen (maa- ja metsätalousministeriö), ylitarkastaja Suvi Anttila (liikenne- ja viestintäministeriö), erityisasiantuntija Sami Rinne (työ- ja elinkeinoministeriö) ja neuvotteleva virkamies Magnus Cederlöf (ympäristöministeriö). Pysyviä asiantuntijoita ovat olleet lakimies Emilie Yliheljo (Energiamarkkina- virasto) ja tilastopäällikkö Riitta Pipatti (Tilastokeskus). Työryhmän sihteereinä ovat toimineet työ- ja elinkeinoministeriöstä ylitarkastaja Bettina Lemström, vanhempi hallitussihteeri Karoliina Anttonen ja neuvotteleva virkamies Juhani Tirkkonen.

Työryhmä kokoontui 26 kertaa. Työryhmän alaisuudessa toimi myös joustokeinoja käsittelevä jaosto sekä politiikkatoimien ja projektoiden raportointia käsittelevä jaosto.

Työryhmä kuului asiantuntijoina projektipäällikkö Kristina Saarista (SYKE), johtaja Mikael Hildéniä (SYKE) ja professori Ari Ekroosia (Helsingin yliopisto).

Työryhmän tuli asettamispäätöksen mukaan luovuttaa loppuraporttinsa viimeistään 30.6.2013. Saatuaan tehtävänsä valmiiksi työryhmä luovuttaa kunnioittaen loppuraporttinsa työ- ja elinkeinoministeriölle.

Työryhmän puolesta Helsingissä 16.9.2013

HANNE SIIKAVIRTA
työryhmän puheenjohtaja

Sisältö

Esipuhe.....	5
1 Johdanto.....	9
2 EU-taakanjakopäätöksen täytäntöönpanon keskeisiä	
EU-säädöksiä	11
2.1 Päätös päästökiintiöiden kiinnittämisestä ja päästökiintiöiden mukauttaminen.....	11
2.2 Kasvihuonekaasujen seurantarjestelmäasetuksen EU- taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoa käsittelevät kohdat ..	11
2.3 Komission rekisteriasetuksen EU-taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoa käsittelevät kohdat	12
2.4 Muut EU-taakanjakopäätöksen täytäntöönpanon kannalta merkitykselliset EU-tason säädökset.....	13
3 EU:n taakanjakopäätöksen kansallisen täytäntöönpanon	
edellyttämät tehtävät.....	17
3.1 Taakanjakopäätöksen päästövähennysveloitteen noudattaminen ja siihen liittyvät raportointitehtävät	18
3.1.1 Päästökiintiöiden kiinnittäminen ja mukautukset/ tarkistukset	18
3.1.2 Päästövähennysveloitteen noudattamisen arviointi.....	19
3.1.3 Viranomaistehtävät	20
3.2 Joustokeinojen suunnittelu ja käyttö.....	23
3.2.1 Taakanjakopäätöksen joustot	23
3.2.2 Joustokeinojen suunnittelu ja vuosittaiset tehtävät	25
3.2.3 Viranomaistehtävät	27
3.3 Rekisteriin liittyvät tehtävät.....	28
3.4 Poliitikan valmistelu, seuranta ja raportointi.....	31
3.4.1 Energia- ja ilmastostrategian valmistelu, toimeenpano ja seuranta.....	31
3.4.2 Kasvihuonekaasuja koskevien skenaarioiden valmistelu..	32
3.4.3 Päästökehityksen seuranta.....	33
3.4.4 Poliittikkatoimien arviointi ja seuranta.....	34
3.4.5 Vähähiilisen kehityksen strategia	34
3.4.6 Poliittikkatoimi- ja projektoraportointi	34

4	Työryhmän tarkastelemat vaihtoehdot	37
4.1	Taakanjakopäätöksen päästövähennysveloitteen noudattaminen	37
4.2	Joustokeinojen suunnittelu ja käyttö.....	38
4.3	Rekisteriin liittyvät tehtävät.....	40
4.4	Politiikan valmistelu, seuranta ja raportointi.....	41
5	Työryhmän johtopäätökset ja ehdotukset	42
Liite 1	Periaatepäätös 2003	44
Liite 2	EU:n taakanjakopäätöksen kansalliseen toimeenpanoon liittyvät viranomaistehtävät	49

1 Johdanto

Euroopan parlamentti hyväksyi 17.12.2008 osana ns. ilmasto- ja energiapakettia päästöehdotuksen päästökaupan ulkopuolisia aloja koskevista jäsenvaltioiden päästövähennyksistä eli taakanjakopäätöksen (ESD, Effort Sharing Decision, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 406/2009/EY, jäsenvaltioiden pyrkimyksistä vähentää kasvihuonekaasupäästöjään yhteisön kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistoumusten täyttämiseksi vuoteen 2020 mennessä). Taakanjakopäätös määrittää päästökauppaan kuulumattomille sektoreille (lukuun ottamatta maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätaloussektoria eli ns. LULUCF-sektoria) jäsenvaltiokohtaiset velvoitteet. Suomelle on asetettu vuodelle 2020 16 %:n vähennystavoite päästökaupan ulkopuolisille sektoreille verrattuna vuoteen 2005. Taakanjakopäätöksessä määritellään myös jäsenmaiden käytettävissä olevat joustokeinot päästövähennysvelvoitteiden täyttämiseksi.

Päästövähennystavoite tulee saavuttaa sitovia välitavoitteita sisältävän lineaarisen polun kautta. Velvoitteiden täyttäminen ja tässä hyödynnettävät joustokeinot edellyttävät tavoitepolulla pysymisen vuosittaista seurantaa eli päästökaupan ulkopuolisten sektoreiden päästöjen seurantaa ja päästökehityksen arvioimista sekä päätöksentekoa joustomekanismien käytöstä.

Vuotuiset sitovat tavoitteet päästökauppaan kuulumattomille sektoreille sekä taakanjakopäätökseen sisältyvät joustokeinot tuovat uusia viranomaistehtäviä ja muutostarpeita nykyisten tehtävien hoitoon. Taakanjakopäätöksen toimeenpanoon liittyvät tehtävät edellyttävät sopimista viranomaisten välisestä työnjaosta ja toimivallasta sekä tarvittavilta osin säädöspohjaa.

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) asetti 23.3.2010 työryhmän valmistelemaan taakanjakopäätöksen kansallista toimeenpanoa. Työryhmän kokoonpano ja tehtävät päivitettiin 6.6.2012. Työryhmälle myönnettiin lisääntymä 30.6.2013 asti.

Työryhmän tehtäväksi annettiin viranomaisten välisen työnjaon ja toimivallan täsmentäminen taakanjakopäätöksen kansallisessa toimeenpanossa sekä ehdotuksen laatiminen toimenpiteistä ja tarvittavasta säädöspohjasta.

Taakanjakopäätöksen toimeenpano EU-tasolla eteni ennakoitua hitaammin, mikä vaikutti myös taakanjakopäätöksen kansallista toimeenpanoa valmistelevaan työhön. Keskeisiä taakanjakopäätöksen toimeenpanoon liittyviä EU-tason säädöksiä ovat päästökiintiöiden kiinnittämistä koskeva päätös, EU:n kasvihuonekaasupäästöjen seurantarjestelmäasetus ja rekisteriasetuksen muutos.

Työryhmän työssä otettiin myös huomioon hallitusohjelman (22.6.2011) kirjaukset ilmasto- ja energia-asioista. Työryhmän työn kannalta keskeinen kirjaus liittyi

kansallisen energia- ja ilmastostrategian päivitykseen, monitieteellisen ja riippumattoman ilmastopaneelin perustamiseen sekä ilmastolakiin¹.

Hallituksen energia- ja ilmastopolitiikan ministerityöryhmä päätti 8.2.2013 käynnistää ilmastolain valmistelun. Ilmastolain on tarkoitus olla päästökaupan ulkopuolisia päästöjä koskeva puitelaki, johon ei sisältyisi eri hallinnonalojen, kuten maatalouden, liikenteen ja asumisen, aineellista lainsäädäntöä. Lakiesitys on tarkoitus valmistella aikataulullisesti siten, että se voitaisiin käsitellä vielä tällä hallituskaudella. Hallitus tekee valmistelutyön jälkeen erillisen päätöksen lain säätämisestä.

Työryhmän loppuraportissa kuvataan taakanjakopäätöksen täytäntöönpano EU-tasolla ja käsitellään taakanjakopäätöksen kansalliseen toimeenpanoon liittyviä viranomaistehtäviä. Loppuraportti sisältää työryhmän tarkastelemat vaihtoehdot, johtopäätökset ja ehdotukset. Ilmastolain valmistelun käynnistymisen vuoksi työryhmä ei tee säädösehdotuksia.

---

1 "Hallitus asettaa ministerityöryhmän päivittämään kansallisen ilmasto- ja energiastrategian vuoden 2012 loppuun mennessä. Perustetaan ilmasto- ja energiapoliittisen tulevaisuusselonteon mukaisesti monitieteellinen ja riippumaton ilmastopaneeli seuraamaan strategian toteutumista ja vaikuttavuutta. Ilmastopaneeli valmistelee hallituksen käyttöön ohjeelliset päästöbudjetit, joilla voidaan edetä kohti pitkän aikavälin kestävästä päästötasosta. Ilmastopaneeli neuvoo hallitusta päästöbudjettien määrittämisessä ja tarkistamisessa, seuraa niiden toteutumista sekä antaa suosituksia toimista päästöjen vähentämiseksi. Saatujen kokemusten ja selvitysten perusteella hallitus valmistelee esityksen ja tekee erillisen päätöksen ilmastolain säätämisestä ohjaamaan päästökaupan ulkopuolella syntyvien päästöjen vähentämistä."

2 EU-taakanjakopäätöksen täytäntöönpanon keskeisiä EU-säädöksiä

2.1 Päätös päästökiintiöiden kiinnittämisestä ja päästökiintiöiden mukauttaminen

Taakanjakopäätöksen artiklan 3(2) mukaan päästökauppasektorin ulkopuolisten sektoreiden tavoite määritellään kaudelle 2013–2020 vuosittaisina päästökiintiöinä hiilidioksidiekvivalenttitonneina.

Komissio laski kasvihuonekaasuinventaarioiden tarkastettujen päästölukujen sekä päästökaupan todennettujen päästöjen perusteella jäsenvaltioille vuotuiset päästökiintiöt vuosille 2013–2020. Päästökiintiöt sisältyvät komission päätökseen jäsenvaltioiden vuosittaisten päästökiintiöiden määrittämisestä kaudeksi 2013–2020 Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 406/2009/EY mukaisesti (2013/162/EU).

Päästökiintiöissä tullaan huomioimaan myös taakanjakopäätöksen artiklan 10 mukaiset mukautukset, jotka koskevat päästökaupan soveltamisalan muutoksia (esim. päästökauppasektorille siirtyy aiemmin päästökaupan ulkopuolisiin sektoreihin sisältyneitä päästöjä). Artiklan 10 mukaan komissio julkaisee mukauttamisen tuloksena saadut määrät. Tämä päästökiintiöiden mukautus tehdään erillisellä komission päätöksellä vuoden 2013 aikana. Taakanjakopäätöksen päästökiintiöitä mukautetaan myös tämän jälkeen, mikäli päästökaupan soveltamisalassa tapahtuu muutoksia.

2.2 Kasvihuonekaasujen seurantajärjestelmäasetuksen EU-taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoa käsittelevät kohdat

Komissio antoi ehdotuksen EU:n kasvihuonekaasujen seurantajärjestelmäpäätöksen (280/2004/EY) ja sen toimeenpanosäännöt (2005/166/EY) korvaavasta kasvihuonekaasujen seurantajärjestelmäasetuksesta 23.11.2011 (KOM(2011) 789). Neuvoston ja parlamentin asetus (EU) N:o 525/2013 järjestelmästä kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja niistä raportoimiseksi sekä muista ilmastomuutosta koskevista tiedoista raportoimiseksi kansallisella ja unionin tasolla sekä päätöksen N:o 280/2004/EY kumoamisesta on julkaistu virallisessa lehdessä 18.6.2013 ja se astuu voimaan heinäkuussa 2013.

Seurantajärjestelmäasetuksen tavoitteita ovat:

- vastata raportointivelvollisuuksiin, jotka perustuvat YK:n ilmastopöytäkirjaan ja niiden mukaisesti tehtyihin päätöksiin
- ilmasto- ja energiapakettiin sisältyvän taakanjakopäätöksen täytäntöönpanon tiedon tuottaminen EU-tasolla tulevan politiikan laatimisen ja täytäntöönpanon tueksi

Taakanjakopäätöksen täytäntöönpanon kannalta keskeisiä kohtia kasvihuonekaasujen seurantajärjestelmäasetuksessa ovat:

- Kasvihuonekaasuinventaarion kansallisia järjestelmiä, yhteisön järjestelmää ja kasvihuonekaasuinventaarioita käsittelevät artikkelit 5-8
- Poliittikkatoimien ja projektoiden kansallisia järjestelmiä, yhteisön järjestelmää ja raportointia käsittelevät artikkelit 12-14
- Kasvihuonekaasuinventaarion EU-tarkastuksiin ja taakanjakopäätöksen velvoitteen noudattamiseen liittyvä artikla 19
- Uudelleenlaskentoja käsittelevä artikla 20
- Edistymisraportointia ja arviointia käsittelevä artikla 21
- Uudelleentarkastelua käsittelevä artikla 27

Seurantajärjestelmäasetukseen sisältyvien delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten valmistelu on aloitettu vuonna 2013. Komission tavoitteena on, että täytäntöönpanosäädöksistä äänestettäisiin ilmastomuutoskomiteassa loppuvuonna 2013.

2.3 Komission rekisteriasetuksen EU-taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoa käsittelevät kohdat

Euroopan komissio on valmistellut päästökauppadirektiivin 19 artiklan nojalla uuden rekisteriasetuksen (komission asetus (EU) N:o 389/2013, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätösten N:o 280/2004/EY ja N:o 406/2009/EY mukaisen unionin rekisterin perustamisesta ja komission asetusten (EU) N:o 920/2010 ja (EU) N:o 1193/2011 kumoamisesta).

Rekisteriasetuksen uudistuksen tarkoituksena on kolmannen päästökauppakauden ja taakanjakopäätöksen edellyttämien muutosten täytäntöönpaneminen. Kolmatta päästökauppakautta koskevat muutokset perustuvat päästökauppadirektiivin (2003/87/EY) muutoksiin sekä komission huutokauppa-asetukseen (1031/2010) ja päätökseen harmonisoiduista ilmaisjakosäännöistä (2011/278/EU). Lisäksi uudella rekisteriasetuksella on toteutettu taakanjakopäätöksen (406/2009/EY) edellyttämät muutokset rekisterijärjestelmässä.

Taakanjakopäätöksen toimeenpanon kannalta keskeisiä kohtia uudessa rekisteriasetuksessa ovat:

- tilien avaamiseen liittyvä 13 artikla
- jäsenvaltion ESD-velvoitetilin sulkemiseen liittyvät 27 ja 31 artikkelit

- taakanjakopäätöksen tilitapahtumiin liittyvä asetuksen 4 osasto (74-90 artiklat) mm.
  - AEA:iden (vuotuinen päästokiintiöyksikkö) luominen ja siirtäminen ESD-velvoitetilille (Keskusvalvoja)
  - Asiaankuuluvien kasvihuonekaasupäästötietojen kirjaaminen (Keskusvalvoja)
  - ESD-velvoitetilin saldon laskeminen ja velvoitetilannetta kuvaavien lukujen määrittäminen (Keskusvalvoja)
  - Joustokeinojen käyttöön liittyvät rekisteritehtävät (Jäsenvaltio ja keskusvalvoja)

2.4 Muut EU-taakanjakopäätöksen täytäntöönpanon kannalta merkitykselliset EU-tason säädökset

Päästökauppadirektiivi ja päästöjen tarkkailuasetus

Päästökauppadirektiivin täytäntöönpanolla on monia liittymäkohtia taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoon. Päästökauppadirektiivin soveltamisalan muutokset vaikuttavat päästökaupan ulkopuolisten sektoreiden päästokiintiöihin. Päästökaupparekisterin sisältämiä tietoja hyödynnetään päästökauppasektorin ulkopuolisten sektoreiden päästokiintiöiden ja päästöjen määrittämisessä. Päästökaupan päästöjen tarkkailua ja raportointia ohjaavien sääntöjen erot kasvihuonekaasuinventariota ohjaaviin sääntöihin saattavat vaikuttaa päästökaupan ulkopuolisen sektorin päästöihin ja tätä kautta päästövähennystaakan suuruuteen.

EU:n tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 20 % vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 päästöistä. Tavoite on jaettu EU-tasolla siten, että päästökauppasektorin vähennysvelvoite on 21 % ja päästökauppasektorin ulkopuolisten sektorien vähennysvelvoite 10 % vuoden 2005 päästöistä. Päästökaupan tarkoituksena on, että päästökauppajärjestelmään kuuluvien toimialojen päästöt pysyvät vuodesta 2013 alkaen koko EU:n päästökauppasektorille asetetun päästökaton rajoissa.

Päästökauppadirektiivin (2003/87/EY) mukainen yritysten välinen päästökauppajärjestelmä käynnistyi EU:ssa vuoden 2005 alussa. Päästökaupan tavoitteena on vähentää päästöjä siellä, missä se on kustannustehokkainta. Päästökauppajärjestelmä kattaa suurten teollisuuslaitosten ja yhteenlasketulta nimelliseltä lämpöteholtaan yli 20 MW:n laitosten hiilidioksidipäästöt. Suomessa järjestelmään kuuluu myös 20 MW tai sitä pienempiä kaukolämpöä tuottavia laitoksia. Päästökauppajärjestelmä kattaa yli 40 prosenttia koko EU:n kasvihuonekaasupäästöistä ja Suomessa noin puolet kasvihuonekaasupäästöistä.

Päästökaupan toiminnanharjoittajien tulee tarkkailla laitoksensa päästökauppaan kuuluvia kasvihuonekaasupäästöjä ja raportoida todennetut päästöt

päästökauppaviranomaiselle kalenterivuotta seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä. Vuonna 2013 alkavalla päästökauppaudella päästöjen tarkkailua ja todentamista on harmonisoitu asetuksilla (komission päästöjen tarkkailuasetus (EU N:o 601/2012) ja komission asetus todentamisesta (EU N:o 600/2012).

Päästökauppajärjestelmään kuuluvien laitosten toiminnanharjoittajat kattavat laitostensa päästöt palauttamalla vuosittain toimivaltaiselle viranomaiselle päästöoikeusmäärän, joka vastaa laitoksen edellisen kalenterivuoden päästöjä. Yksi päästöoikeus vastaa yhtä hiilidioksiditonnia.

Päästöoikeuksien vuosittaisesta kirjaamisesta, hallussapidosta, siirtämisestä, palauttamisesta ja mitätöinnistä pidetään kirjaa päästökaupparekisterissä. EU:n päästökauppajärjestelmän rekisteritoiminnot on keskitetty ns. Euroopan unionin rekisterijärjestelmään vuoden 2012 aikana.

Energiatehokkuusdirektiivi

Energiatehokkuusdirektiivin (2012/27/EU) täytäntöönpano vaikuttaa päästöihin sekä päästökaupparekisterillä että päästökaupan ulkopuolisilla sektoreilla. Energiatehokkuusdirektiivin raportointia saattaa olla mahdollista hyödyntää soveltuvilta osin seurantajärjestelmäasetuksen edellyttämässä politiikkatoimia ja projektioita koskevassa raportoinnissa.

Energiatehokkuusdirektiivi (EED) tuli voimaan 4.12.2012. Se korvaa energiapalveludirektiivin (2006/32/EY) ja ns. CHP-direktiivin (Direktiivi hyötylämpöön perustuvan sähkön ja lämmön yhteistuotannon edistämisestä sisämarkkinoilla, 2004/8/EY). TEM on asettanut 26.11.2012 työryhmän valmistelemaan energiaterktiivin täytäntöönpanoa.

EU:n yhteisenä tavoitteena on 20 % energiankäytön tehostuminen vuoteen 2020 mennessä. Tavoite koskee primäärienergian kulutusta ja sitä verrataan vuonna 2007 EU:lle arvioituun perusuran kulutukseen. Energiaterkkuustavoitetta ei ole jaettu kansallisiksi tavoitteiksi jäsenvaltioille. Energiaterkkuustavoitteeseen pyritään mm. säädöksillä, joilla edistetään rakennusten, ajoneuvojen ja laitteiden energiaterkkuutta sekä energiapalveluja. Energiaterkkuusdirektiivi voimistaa energiaterkkuustoimia.

Suomi on toimittanut komissiolle energiapalveludirektiivin mukaiset kansalliset energiaterkkuuden toimintasuunnitelmat vuosina 2007 ja 2011. Toimintasuunnitelmien laatimisesta on vastannut TEM:n vetämä toimeenpanoryhmä. Toimeenpanoryhmään ovat kuuluneet TEM:n, liikenne- ja viestintäministeriön (LVM), maa- ja metsätalousministeriön (MMM), valtiovarainministeriön (VM), ympäristöministeriön (YM) ja Motivan edustajat. Ryhmän asiantuntijasihteerinä on toiminut insinööri Olof Granlund Oy. Vuoden 2011 energiaterkkuuden toimintasuunnitelman laatimiseen ovat osallistuneet lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM), Maanmittauslaitoksen, Tekesin ja Senaatti-kiinteistöjen edustajat. Vaikutusarvioiden tekemiseen ovat osallistuneet lisäksi myös Tampereen teknillinen yliopisto (TTY) ja Teknologian tutkimuskeskus VTT.

Energiatehokkuusdirektiiviin sisältyvät seuraavat seuranta- ja raportointivaatimukset:

- Energiatehokkuustavoitteen saavuttamista koskeva raportti 30.4.2013 ja tämän jälkeen vuosittain (raportointi voi olla osa Lissabonin strategian mukaisen kansallisen toimenpideohjelman raportointia)
- Kansallinen energiatehokkuuden toimintasuunnitelma (NEEAP) 30.4.2014 ja tämän jälkeen joka kolmas vuosi
- Yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon (CHP) tilastot joka vuosi 30.4. mennessä

Kansallisessa energiatehokkuuden toimintasuunnitelmassa (NEEAP) kuvataan merkittävät kansallisen energiatehokkuustavoitteen saavuttamiseksi toteutetut ja päätetyt energiatehokkuustoimet ja niiden arvioidut/saavutetut energiansäästöt, mukaan luettuna säästöt energian tuotannossa, siirrosta ja jakelussa. Näissä suunnitelmissa tulee esittää arvio vuoden 2020 primäärienergian kokonaiskulutuksesta ja sektorikohtaisista kulutuksista.

Komissio arvioi vuotuisia raportteja ja kansallisia energiatehokkuuden toimintasuunnitelmia ja voi antaa jäsenmaille suosituksia. Komissio seuraa myös energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanon vaikutuksia päästökauppadirektiiviin, RES-direktiiviin, taakanjakopäätökseen ja teollisuuteen (erityisesti niihin aloihin, joihin kohdistuu hiilivuotoriski).

RES-direktiivi

RES-direktiivin (Direktiivi uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä, 2009/28/EY) täytäntöönpano vaikuttaa päästöihin sekä päästökaupparektorilla että päästökaupan ulkopuolisilla sektoreilla. RES-direktiivin raportointia saattaa olla mahdollista hyödyntää soveltuvilta osin seuranta-järjestelmäasetuksen edellyttämässä politiikkatoimia ja projektioita koskevassa raportoinnissa.

RES-direktiivin keskeisin osa koskee jäsenmaakohtaisia sitovia tavoitteita uusiutuvan energian osuudelle energian loppukulutuksesta vuonna 2020. Suomen kansallinen kokonaistavoite vuodelle 2020 on 38 % energian loppukulutuksesta. Liikenteen uusiutuvan energian tavoitteeksi on Suomessa asetettu EU-tavoitetta (10 %) kunnianhimoisempi 20 %:n osuus (direktiivin mukainen kaksinkertainen laskenta huomioon otuna) vuonna 2020.

Maiden on pyrittävä tavoitteeseen direktiivissä mainitun ohjeellisen polun eli direktiivin välitavoitteiden mukaisesti. Jotta kullakin jäsenmaalla on mahdollisuus päästä tavoitteeseensa kustannustehokkaasti, direktiiviin on luotu mahdollisuus jäsenmaiden vapaaehtoiseen yhteistyöhön. Näitä yhteistyömekanismeja ovat tilastollinen uusiutuvan energian siirto jäsenmaiden välillä sekä niin sanotut yhteiset hankkeet.

Direktiivissä säädetään myös liikenteen biopolttoaineiden ja bionesteiden kestävyyskriteereistä. Direktiivin tavoitteisiin voidaan laskea mukaan ainoastaan

kriteerit täyttävät liikenteen biopolttoaineet ja bionesteet. Kriteerien täyttäminen on edellytyksenä myös näiden polttoaineiden tukikelpoisuudelle. Kriteerit liittyvät muun muassa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen sekä maa-alueisiin, joilta biopolttoaineiden ja bionesteiden raaka-aineita ei saa kerätä.

Komissio on antanut 17.10.2012 ehdotuksen muutoksista RES- ja FQD (polttoaineen laatudirektiivi, Fuel Quality Directive, 2009/30/EY)-direktiiveihin biopolttoaineiden tuotannon epäsuorien maankäytön muutosten vaikutusten (ILUC, Indirect Land-Use Change) vähentämiseksi. Ehdotusta käsitellään yhteispäätösmenettelyssä.

RES-direktiiviin sisältyy seuranta- ja raportointivaatimuksia. Jäsenmaiden tulee toimittaa RES- direktiivin mukainen kansallinen uusiutuvaa energiaa koskeva toimintasuunnitelma. RES-direktiivi edellyttää myös raportointia komissiolle kahden vuoden välein. Ensimmäisen RES-direktiivin mukaisen raportoinnin määräaika oli 31.12.2011 ja viimeisen 31.12.2021. Jäsenmaan tulee toimittaa komissiolle uusi kansallinen toimintasuunnitelma, jos se ei pääse ohjeellisiin välitavoitteisiinsa. RES-direktiivin toimeenpanosta ja raportoinnista Suomessa vastaa työ- ja elinkeinoministeriö. RES-direktiivin mukaisen toimintasuunnitelman ja edistymisraportin valmisteluun ovat osallistuneet ja tuottaneet tietoja TEM:n lisäksi MMM:n, YM:n, Metlan, Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen (Tike), Tilastokeskuksen ja Tullin edustajat.

3 EU:n taakanjakopäätöksen kansallisen täytäntöönpanon edellyttämät tehtävät

EU:n taakanjakopäätös velvoittaa ei-päästökauppasektorin kasvihuonekaasupäästöjen pysymistä etukäteen määritetyllä lineaarisella tavoitepolulla vuosina 2013–2020. Veloitteen toteutumisen tarkastelussa käytetään kasvihuonekaasuinventaarion kokonaispäästömäärää sekä tietoja päästökauppasektorin todennetuista päästöistä. Taakanjakopäätös sisältää ns. joustokeinoja, joita jäsenvaltio voi käyttää tiettyin edellytyksin. Päästövähennysveloitteen saavuttamiseksi tarvitaan politiikan valmistelua ja seurantaa. Seurantajärjestelmäasetus määrittelee veloitteet päästötietojen, politiikkatoimien ja projektioiden raportoinnille. Taakanjakopäätöksen päästökiintiöiden ja joustokeinojen käsittelystä rekisterissä säädetään komission rekisteriasetuksessa.

Taakanjakopäätöksen keskeiset kansallisen täytäntöönpanon edellyttämät tehtäväkokonaisuudet ovat päästövähennysveloitteen noudattaminen ja tähän liittyvät raportointitehtävät, joustokeinojen suunnittelu ja käyttö, rekistereihin liittyvät tehtävät, politiikan valmistelu ja seuranta sekä tähän liittyvät raportointitehtävät. Taakanjakopäätöksen kansallinen täytäntöönpano edellyttää toimijoiden välisen työnjaon täsmentämistä sekä mahdollisesti myös tarvittavaa säädöspohjaa.

Nykyinen työnjako eri toimijoiden välillä ilmastopolitiikkaan liittyvissä viranomaistehtävissä pohjautuu liitteenä 1 olevaan valtioneuvoston periaatepäätökseen ilmastopolitiikan viranomaistoimien järjestämisestä valtionhallinnossa (30.1.2003; jäljempänä periaatepäätös 2003). Periaatepäätös 2003 luo hallinnolliset puitteet YK:n ilmastopöytäkirjan ja Kioton pöytäkirjan sekä EU:n päästökaupan toimeenpanolle Suomessa.

Periaatepäätös 2003 perustuu ilmastopolitiikan viranomaistoimet - toimikunnan mietintöön (KTM työryhmä- ja toimikuntaraportteja 15/2002). Toimikunnan tehtävänä oli Kioto-ministerityöryhmän päätöksen mukaisesti hallinnollisten puitteiden kehittäminen kasvihuonekaasujen ja ilmastopolitiikan jatkuvalla seurannalle, joita YK:n ilmastopöytäkirjan ja Kioton pöytäkirjan toimeenpano Suomessa edellyttivät. Toimikunta tarkasteli myös EY:n päästökauppadiirektiivin edellyttämiä tehtäviä. Kioton mekanismien hallinnoinnin työnjako pohjautuu Mekanismien hallintotyöryhmän mietintöön (KTM Julkaisuja 3/2005). Eräiltä osin viranomaistehtävien hoidosta on säädetty kansallisessa lainsäädännössä.

Seuraavissa kappaleissa on kuvattu yksityiskohtaisemmin taakanjakopäätöksen toimeenpanoon liittyviä tehtäviä. Liitteessä 2 on esitetty tehtävät taulukkomuodossa.

3.1 Taakanjakopäätöksen päästövähennysvelvoitteen noudattaminen ja siihen liittyvät raportointitehtävät

3.1.1 Päästökiintiöiden kiinnittäminen ja mukautukset/ tarkistukset

Taakanjakopäätöksen mukaisten päästökiintiöiden kiinnittämistä ja mukautuksia/ tarkistuksia koskevat EU-säädökset on esitelty kappaleessa 2. Päästökiintiöt vuosille 2013–2020 kiinnitetään vuoden 2005 sekä vuosien 2008–2010 kasvihuonekaasuinventaarion kokonaispäästöjen ja päästökauppasektorin todennettujen päästöjen perustella.

Komission päätös päästökiintiöiden kiinnittämisestä perustui vuoden 2012 kasvihuonekaasujen inventaariolähetyksen kokonaispäästöihin vuosina 2005 ja 2008–2010. Päästötiedoille toteutettiin EU:n sisäinen inventaariotietojen tarkastus kesän 2012 aikana². Komissio pyysi myös kesällä 2012 jäsenmaita tarkistamaan yhteisön riippumattomasta tapahtumalokista (CITL) otetut 2005 ja 2008–2010 päästökauppasektorin todennetut päästötiedot sekä ilmoittamaan mahdollisista korjauksista.

Päätöksen valmistelun yhteydessä nousi esille se, että päästöjen laskennassa käytettävät Hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin (IPCC) menetelmäohjeet ja GWP (Global Warming Potential) -kertoimet tulevat muuttumaan verrattuna menetelmiin ja GWP-kertoimiin, joita käytetään päästökiintiöitä kiinnitettäessä ja tämä vaikuttaa jäsenmaiden päästövähennystaakkaan. Kansainvälisissä ilmastoneuvotteluissa tehtyjen päätösten mukaan uudet menetelmäohjeet ja GWP-kertoimet tullaan ottamaan käyttöön vuoden 2015 inventaariolähetyksessä.

Päästökiintiöiden kiinnittämistä koskevan päätöksen liitteenä ovat jäsenmaiden päästökiintiöt laskettuna käyttäen sekä nykyisiä että uusia GWP-kertoimia. Jälkimmäisten määrittämiseen liittyi lisätietojen toimittamista komissiolle sekä lukujen tarkistamista. Päätöksessä säädetään myös siitä milloin uusiin GWP-kertoimiin perustuvat luvut otetaan käyttöön.

Seurantajärjestelmäasetuksen 27 artiklan mukaan komissio tarkastelee uusien IPCC:n menetelmäohjeiden vaikutusta päästökiintiöihin vuoden 2016 loppuun mennessä. Mikäli vaikutus on suurempi kuin 1 % verrattuna taakanjakopäätöksen artiklan 3 tarkoittamiin päästöihin, voidaan menetelmäohjeiden vaikutus ottaa huomioon

---

2 Vuonna 2012 tehdyn inventaariotietojen EU-tarkistuksen ohjeistus hyväksyttiin ilmastomuutoskomitean kokouksessa 19.5.2011. Tarkastukseen sisältyi jo nyt tehtävien päästöjen arviointiin ja raportointiin liittyvien alustavien ja pitkälti automaattisten tarkistusten (EU initial check) lisäksi näitä täydentävät uudet tarkistukset (extended check), joissa tietoja vertailtiin mm. päästökauppätietoihin ja Eurostatin kokoamiin energia- ja jättilastotietoihin. Lisäksi tehtiin komission tarjouskilpailun perusteella valitseman teknisen tarkastajaryhmän toimesta kattava inventaarion tarkastus. EU:n sisäinen tarkastus keskittyi vuosien 2005 sekä 2008–2010 tarkastukseen. Painopistealueet tarkastuksessa olivat uudelleenlaskennat ja maan ilmastopimuksen ja Kioton pöytäkirjan mukaisissa tarkastuksissa saamien suositusten toteuttaminen. Lisäksi kiinnitettiin huomiota inventaarion ja päästökauppasektorin tietojen yhteneväisyyteen. Epäselvää on, miten mahdolliset erot inventaarion ja päästökauppasektorien tiedoissa vaikuttavat tarkastuksen lopputulokseen, koska vaatimusta tietojen yhdenmukaisuudelle ei ole.

vuosien 2017–2020 päästökiintiöissä, joita voidaan muuttaa taakanjakopäätöksen artiklan 3(2) mukaisesti.

Myös seurantajärjestelmäasetuksen artiklassa 20 käsitellään päästökiintiöiden uudelleenlaskentaa, mikäli laskentamenetelmissä tapahtuu muutoksia. Artiklan mukaan komissio laskee vuoden 2020 tarkastetuista inventaarioista asetuksen liitteenä olevaa kaavaa käyttäen uudelleenlaskentojen aiheuttamat vaikutukset kaikille jäsenvaltioille. Laskentatulosta hyödynnetään määriteltäessä jäsenvaltioiden päästöjen vähentämis- tai rajoittamistavoitteet vuoden 2020 jälkeiselle ajalle. Vuoden 2020 inventaariotiedot raportoidaan vuonna 2022.

Vuosina 2016 ja 2022 tehtävät päästökiintiöiden uudelleen tarkastelut merkitsevät sitä, että ko. vuosina tehtävissä kasvihuonekaasuinventarioiden EU-tason kattavissa tarkastuksissa tarkastetaan velvoitevuoden tietojen lisäksi myös päästökiintiöiden määrittämisessä käytettävien vuosien 2005 ja 2008–2010 tiedot.

3.1.2 Päästövähennysvelvoitteen noudattamisen arviointi

Päästökauppasektorin ulkopuolisia päästöjä ja kokonaistasetta (päästöt ja joustokeinojen käyttö) koskeva tieto muodostaa perustan taakanjakopäätöksen päästökiintiöiden määrittelemän päästövähennysvelvoitteen noudattamisen arvioinnille. Keskeisiä asioita päästövähennysvelvoitteen noudattamisen arvioinnissa ovat kasvihuonekaasuinventaarion mukaiset kokonaispäästöt sekä rekistereihin sisältyvät tiedot päästökauppasektorin päästöistä, taakanjakopäätöksen mukaisista päästökiintiöistä ja joustokeinojen käytöstä.

Päästövähennysvelvoitteen noudattaminen arvioidaan kahden vuoden viiveellä eli esimerkiksi vuoden 2014 tavoitteen saavuttaminen arvioidaan vuonna 2016. Taakanjakopäätöksen päästövähennysvelvoitteen noudattamisen seuranta perustuu toteutuneiden päästöjen osalta kasvihuonekaasuinventaarioon (X-2) eli vuoden 2014 velvoitteen saavuttamista arvioidaan vuonna 2016 valmistuvaan vuoden 2014 tietoon perustuen.

Kasvihuonekaasuinventariotiedoille tehdään EU:n kattava tarkastus vuosina 2015 tai 2016 ja 2022, ja muina vuosina (2015 tai 2016, 2017–2021) vuosittainen tarkastus³ seurantajärjestelmäasetuksen artiklan 19 sekä sen nojalla annettavaan täytäntöönpanosäädöksen mukaisesti.

Tarkastetun kasvihuonekaasuinventaarion mukaisista kokonaispäästöistä vähennetään päästökauppasektorin todennetut päästöt. Komission päätös jäsenmaiden päästökaupan ulkopuolisista päästöistä tehdään syksyllä eli vuoden 2014 osalta vuoden 2016 syksynä. Päätös on täytäntöönpanosäädös. Päästövähennysvelvoitteen noudattamisen kannalta keskeinen on rekisterin ESD-velvoitetili. Lopullinen tarkastelu päästövähennysvelvoitteen noudattamisesta suoritetaan neljä kuukautta sen jälkeen kun komission päätös päästökaupan ulkopuolisista päästöistä on julkaistu.

3 Mikäli vuosittaisessa tarkastuksessa on seurantajärjestelmäasetuksen artiklassa 19(4) määriteltyjä ongelmia, tehdään inventaariolle kattava tarkastus em. artiklan mukaisesti.

Mikäli jäsenmaan vuotuiset päästöt ylittävät vuotuiset päästökiintiöt vielä senkin jälkeen kun erilaiset joustomahdollisuudet on hyödynnetty, vähennetään jäsenmaan tarkasteltavaa veloittevuotta seuraavan vuoden päästökiintiöistä ylimääräisten päästöjen määrä kerrottuna korjauskertoimella (1,08). Vuonna 2016 vähennys tapahtuisi vuoden 2015 päästökiintiöistä. Jäsenmaan tehtävänä on lisäksi tässä tapauksessa esittää taakanjakopäätöksen artiklan 7 mukaisesti komissiolle myös arviointi ja korjaava toimintasuunnitelma. Komissio voi antaa lausunnon korjaavasta toimintasuunnitelmasta ja toimittaa sen ennen lausunnon antamista ilmastomuutoskomitealle huomautuksia varten.

Komissio arvioi vuosittain unionin ja jäsenmaiden edistymistä taakanjakopäätöksen päästövähennysveloitteen saavuttamisessa sekä esittää johtopäätökset arvioinnin tuloksista. Arviointi perustuu seurantajärjestelmäasetuksen artikloiden 7-8 mukaisiin kasvihuonekaasuinventaarioihin (X-2 ja X-1) sekä artikloiden 13-14 mukaiseen politiikkatoimi- ja projektioraportointiin. Tämän lisäksi myös Euroopan ympäristökeskus (EEA) julkaisee arviointiraportteja hyödyntäen esim. jäsenmaiden raporttoimaa tietoa.

3.1.3 Viranomaistehtävät

Taakanjakopäätöksen päästövähennysveloitteen noudattamiseen liittyen voidaan tunnistaa seuraavat tehtävät:

1. ***Suomen edustaminen ilmastomuutoskomiteassa ja sen alaisissa työryhmissä⁴ liittyen taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoon EU-tasolla (esim. päästökiintiöiden kiinnittäminen ja mukautukset/tarkistukset, päästökauttan ulkopuolisia päästöjä koskevien päätösten käsittely, unionin ja jäsenmaiden edistymisen arviointi taakanjakopäätöksen täytäntöönpanossa)***

Luonteensa puolesta kokonaisvastuu tehtävästä kuuluu ministeriötasolle. Ministeriöt edustavat Suomea ilmastomuutoskomiteassa. Ministeriöiden edustajat osallistuvat myös ilmastomuutoskomitean alatyöryhmien työhön. Taakanjakopäätöksen toimeenpanoa käsitellään WG2-alatyöryhmässä, mutta eräiltä osin myös muissa alatyöryhmissä. Asiantuntijalaitosten osallistuminen alatyöryhmien työhön tapahtuu erikseen sovitusti. Ympäristöministeriön ja Tilastokeskuksen välisen sopimuksen mukaan Tilastokeskuksella on pääedustus WG1-alatyöryhmässä. Energiamarkkinavirasto (EMV) osallistuu rekisteriviranomaisten kokouksiin ja tarvittaessa WG3-alatyöryhmän työhön.

Taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoon liittyvien asioiden käsittely EU-tasolla edellyttää kansallista koordinaatiota ja valmistelua (esim. päästökiintiöpäätöksen

---

⁴ Ilmastomuutoskomitealla on viisi alatyöryhmää. WG1 käsittelee kasvihuonekaasuinventaarioon liittyviä asioita, WG2 taakanjakopäätöksen toimeenpanoa sekä politiikkatoimiin ja projektioihin liittyviä asioita, WG3 päästökauppaa ja WG4 autojen pakokaasupäästöihin liittyviä asioita. LULUCF-asioihin keskittyvän WG5-työryhmän perustamisesta on tehty päätös vuonna 2013. Rekisteriasioita käsitellään rekisteriviranomaisten kokouksissa.

ja päästökaupan ulkopuolisia päästöjä koskevien päätösten taustalla olevien tietojen tarkastuksen koordinointi ja muu kansallinen valmistelu).

Taakanjakopäätöksen mukaisen päästövähennysveloitteen noudattamiseen liittyvät tehtävät tuovat uusia asiakokonaisuuksia nykyisiin viranomaistehtäviin.

2. Päästökiintiöiden kiinnittämiseen ja mukautuksiin/tarkistuksiin sekä päästövähennysveloitteen noudattamisen arviointiin liittyvät raportointitehtävät

Kasvihuonekaasuinventaariin liittyvät tehtävät

Seurantajärjestelmäasetuksen mukaisesti EU:lle on toimitettava vuosittain inventaario ja inventaarioraportti ((X-2) - 15. tammikuuta alustavat tiedot, 15. maaliskuuta lopulliset tiedot ja mahdollisuuksien mukaan ennakkotiedot (X-1) kasvihuonekaasuinventaariosta 31. heinäkuuta). Inventaarioraporttiin tulee sisällyttää eräitä taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoon liittyviä tietoja, jotka Tilastokeskuksen tulee saada rekisteriasioista vastaavalta viranomaiselta (kts. kappale 4.3) ja joustokeinoista vastaavalta taholta (kts. kappale 4.2):

- Tiedot kansallisen rekisterin yksiköistä vuoden X-1 osalta sekä kansallisen rekisterin muutoksista
- Yhteenvetotiedot taakanjakopäätöksen artikloiden 3(4) ja 3(5) mukaisista siirroista vuoden X-1 osalta. Ensimmäisenä raportointivuotena asetuksen voimaantulon jälkeen jäsenmaiden on myös raportoitava komissiolle suunnitelmistaan käyttää em. artikloiden mukaisia siirtoja.
- Tiedot JI (Joint implementation)-, CDM (Clean Development Mechanism)- ja kansainvälisen päästökaupan käytöstä
- Taakanjakopäätöksen Artiklan 6(1) kohdan b mukainen tieto (taakanjakopäätöksen 5 artiklan mukaisten hankemekanismien käyttö, maantieteellinen jakauma ja tyypit sekä sovelletut laadulliset kriteerit) ja se miten hankintapolitiikka edistää ilmastonmuutosta koskevan kansainvälisen sopimuksen saavuttamista.

Periaatepäätöksen 2003 mukaisesti Tilastokeskus on nimetty kansalliseksi kasvihuonekaasujen inventaarioyksiköksi (National Entity).

Tilastokeskus vastaa itsenäisesti Suomen kasvihuonekaasuinventaarioraportoinnin kokoamisesta ja toimittamisesta YK:n ilmastopöytäkirjan sihteeristölle ja EU:n komissiolle. Kansalliseen järjestelmään kuuluvat olennaisesti myös asiantuntijalaitokset, jotka vastaavat tiettyjen raportointisektoreiden osalta päästötietojen tuottamisesta inventaariin. Tilastokeskus osallistuu vahvasti myös itse päästötietojen laskentaan, sillä se tuottaa energiasektorin ja teollisuusprosessien päästötiedot.

Suomen kansallinen kasvihuonekaasujen laskentajärjestelmä perustuu Tilastokeskusta koskevien säädösten ohella Tilastokeskuksen ja vastuullisten ministeriöiden välisiin sopimuksiin yhteistyöstä kasvihuonekaasujen arviointijärjestelmässä. Tilastokeskuksella on myös asiantuntijalaitosten kanssa sopimukset

päästölaskennan ja raportoinnin tuottamisesta. Joitakin laskennan osia Tilastokeskus hankkii ostopalveluina.

Tilastokeskuksen asettamat neuvottelukunta ja päästölaskennan ja raportoinnin asiantuntijoista koostuva inventaarioryhmä tukevat inventaarion koordinointia, laadunhallintaa ja yhteistyötä käytännön tasolla.

Kasvihuonekaasuinventaarion EU-tarkastukset ovat uusi taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoon liittyvä tehtävä. Tilastokeskuksen arvion mukaan vuonna 2012 toteutettu tarkastus aiheutti lisätoita 15–20 päivää.

Tilastokeskuksen arvion mukaan EU-tarkastus aiheuttaa vastaavan, noin 1 kuukauden lisätyömäärän vuosina 2015 tai 2016 ja 2022, ja noin 2 viikon suuruisen lisätyön muina vuosina (2015 tai 2016, 2017–2021) mikäli kyseisinä vuosina ei tehdä inventaarioissa esiintyvien puutteiden takia kattavaa tarkastusta.

Päästökauppasektorin todennettuihin päästötietoihin liittyvät tehtävät

Päästökauppasektorin todennettuihin päästöihin liittyvät tehtävät ovat osa päästökaupan toimeenpanoa. Päästökauppasektorin todennettuihin päästötietoihin liittyviä tehtäviä hoitaa päästökauppaviranomaisena toimiva Energiamarkkinavirasto. Päästökauppaviranomaisen tehtävien hoidon säädöspohjan muodostaa päästökauppalaki (311/2011) ja sen nojalla annetut asetukset.

Taakanjakopäätöksen toimeenpanoon liittyviä uusia tehtäviä ovat tarve tarkistaa vuosittain 2015–2022 päästökaupparekisteristä saatavat tiedot päästökaupan todennetuista päästöistä liittyen päästökauppasektorin ulkopuolisten päästöjen määrittämiseen sekä taakanjakopäätöksen mukaisten päästokiintiöiden määrittämiseen (vuosina 2012, 2016 ja 2022 – koskee vuosien 2005 ja 2008–2010 tietoja).

Tieto päästökauppasektorin todennetuista päästöistä tuli kevääseen 2011 asti päästökaupparekisteriin suoraan päästökaupan sähköisestä asiointijärjestelmästä (FINETS). Todennettu päästö määrä siirtyi FINETS:istä automaattisesti päästökaupparekisteriin järjestelmien välille rakennetun linkin kautta, kun toiminnanharjoittaja oli tehnyt päästöselvityksen ja todentaja oli antanut siitä lausuntonsa FINETS:ssä. Järjestelmien välinen linkki ei toimi enää unionin rekisteriin siirtymisen vuoksi, joten tiedot todennetuista päästöistä syötetään erikseen suoraan unionin rekisteriin. Toiminnanharjoittajat syöttävät todennetun päästö määrän kullekin laitospöytätilille ja todentaja vahvistaa luvun.

Jos tietojen syöttämisen jälkeen käy ilmi, että ilmoitetussa todennetussa päästö määrässä on virhe, päästö määrä korjataan jälkikäteen unionin päästökaupparekisteriin. Korjauksen syynä voi esim. se, että jälkikäteen käy ilmi, että toiminnanharjoittaja ei ole tarkkaillut päästöjään päästö luvan edellyttämien vaatimusten mukaisesti ja Energiamarkkinavirasto arvioi virheellisen tarkkailun vaikutuksen päästö määrään.

Unionin rekisterin käyttöönoton jälkeen Energiamarkkinavirasto voi rekisterin valvojana tehdä todennetun päästö määrän muutoksen itsenäisesti suoraan

rekisteriin. Muutos tehdään rekisteriin aina vasta sen jälkeen, kun Energiamarkkinavirastossa on tehty asiasta ensin hallintopäätös.

Energiamarkkinavirasto julkaisee tiedon päästökauppasektorin todennetuista päästöistä vuosittain 1.4. Myös komissio julkaisee keväällä kokoomataulukkoja. Julkaisun jälkeen ajantasainen tieto päästöistä löytyy rekisteristä EUTL:n sivuilta <http://ec.europa.eu/environment/ets/laitostileiltä>. Ajantasaisen tiedon löytäminen edellyttää tietoa siitä minkä laitoksen päästöissä on tapahtunut muutoksia.

Taakanjakopäätöksen täytäntöönpanon kannalta on oleellista, että rekisterissä ja taakanjakopäätöksen kansalliseen täytäntöönpanoon osallistuvilla viranomaisilla on ajantasainen tieto päästökauppasektorin todennetuista päästöistä. On tarpeen kehittää ja sopia menettelyt, joilla muutoksista ilmoitetaan ja ajantasaisen tiedon saatavuus varmistetaan.

3. Korjaavaan toimintasuunnitelmaan liittyvät tehtävät (tarvittaessa)

Jäsenmaan tulee laatia ja toimittaa komissiolle arvio ja korjaava toimintasuunnitelma kolmen kuukauden kuluessa. Korjaavaan toimintasuunnitelmaan tulee sisältyä kuvaus toimista, joita jäsenmaa panee toimeen noudattaakseen taakanjakopäätöksen päästövähennysvelvoitetta. Korjaavassa toimintasuunnitelmassa tulee määrittellä myös toimien aikataulu, jonka perusteella toimeenpanon edistymistä voidaan arvioida vuositasona.

3.2 Joustokeinojen suunnittelu ja käyttö

3.2.1 Taakanjakopäätöksen joustot

Taakanjakopäätöksestä (406/2009/EY) aiheutuvien velvoitteiden täyttämiseksi vuosina 2013–2020 jäsenvaltioilla on käytettävissä joustokeinoja. Jäsenvaltioilla on mahdollisuus lainata päästöosuuksia tulevilta vuosilta tai siirtää säästyneitä päästöosuuksia tuleville vuosille heti kauden alusta. Tämä tasoittaa päästöjen vuosittaista vaihtelua ja helpottaa lineaarisella päästövähennyspolulla pysymistä. Jäsenmaiden välinen päästöosuuksien kaupankäyntimahdollisuus puolestaan tasaa jäsenmaiden keskinäisiä päästövähennyskustannuksia. Hankemekanismin käyttö merkitsee joustavuuden ulottamista unionin ulkopuolelle hyödyntämällä päästöjä vähentäviä toimia kehitysmaissa. Joustoille on asetettu rajoitteita.

Vuosittaisten velvoitteiden täyttämiseksi jäsenmailla on käytettävissä seuraavia joustokeinoja:

1. Kansallisen päästökauppiin siirtäminen seuraavalle vuodelle tai lainaaminen tulevalta vuodelta (art. 3.3)
2. Valtioiden välinen päästökauppiin siirtäminen (art. 3.4 – 3.6)
3. Hanketoiminnasta saatujen hyvitysten käyttö ja hankemekanismin käyttöoikeuden siirtäminen (art. 5.1 – 5.6)

Kansallisen päästökiintiön siirtäminen seuraavalle vuodelle tai lainaaminen tulevalta vuodelta (art. 3.3.)

Taakanjakopäätöksen artikla 3.3. mahdollistaa kansallisen päästökiintiön siirtämisen seuraavalle vuodelle tai lainaamisen tulevalta vuodelta. Jäsenvaltio voi vuosittain siirtää käyttämättömän päästökiintiön tuleville vuosille, mikäli jäsenvaltion päästöt jäävät sille myönnettyä päästökiintiötä pienemmäksi. Jäsenvaltioille on myös annettu mahdollisuus lainata seuraavan vuoden päästökiintiötä enintään 5 %, mikäli myönnetty päästöosuus ei kata aiheutettuja päästöjä. Tämän lisäksi jäsenvaltio voi tarvittaessa vuosina 2013 ja 2014 pyytää yli 5 %:n lainausmahdollisuutta äärimmäisten sääolosuhteiden takia.

Valtioiden välinen päästökiintiökauppa (art. 3.4- 3.6, 11)

Taakanjakopäätöksen artiklat 3.4 - 3.6 säätelevät jäsenvaltioiden välistä päästökiintiökauppaa. Lisäksi artikla 11 säätelee siirtojen rekisteröimisestä. Jäsenvaltiot saavat käydä keskinäistä kauppaa päästökiintiöillään. Käyttämättömän päästökiintiön voi siirtää toiselle jäsenvaltiolle, joka voi käyttää kiintiön velvoitteidensa katteeksi joko kyseessä olevana vuonna tai seuraavina vuosina aina vuoteen 2020 asti. Vuosittaisesta kiintiöstä enintään 5 % voidaan siirtää jo kyseessä olevana vuotena ennen kuin kyseessä olevan vuoden kansallinen inventaari on tarkastettu. Jäsenvaltio ei voi siirtää mitään osaa vuosittaisesta päästökiintiöstään, jos valtio ei siirtohetkellä täytä taakanjakopäätöksen mukaisia vaatimuksia. Siirrot toteutetaan suoraan jäsenvaltioiden rekisteristä toiseen. Välittäjillä ei ole mahdollista pitää päästökiintiöyksiköitä tileillään.

Päästökiintiökaupan tarkoituksena on tasoittaa eri jäsenvaltioille vähentämisestä aiheutuvia kustannuksia, edistää maantieteellistä joustavuutta ja parantaa unionin kokonaissitoutumisen kustannustehokkuutta. Päästökiintiökaupan toteutuksesta säädetään rekisteriasetuksessa.

Hanketoiminnasta saatujen hyvitysten käyttö ja hankemekanismissä käytettävyyden siirtäminen (art. 5.1 - 5.6)

Taakanjakopäätöksen artikloissa 5.1 - 5.5 säädetään, kuinka jäsenvaltiot voivat käyttää hanketoiminnasta saatuja hyvityksiä velvoitteidensa kattamiseksi. Kaikki jäsenvaltiot saavat käyttää hankemekanismeja vuosittain enintään 3 % vuoden 2005 kasvihuonekaasupäästöistä. Suomi voisi näin ollen hyödyntää hankemekanismeja yhteensä noin 8,5 Mt:n edestä vuosina 2013-2020. Kolmen prosentin lisäksi 12 maalle (ml. Suomi) on tämän lisäksi annettu ylimääräinen 1 %:n mahdollisuus hankemekanismissä käyttöön. Tämä lasketaan vuoden 2005 todennetuista päästöistä. Lisäprosentti on mahdollista hyödyntää vain sellaisina päästöyksiköinä, jotka saadaan köyhimmässä kehitysmaissa (LDC-maat) tai pienissä saarkehitysmaissa toteutettavista hankkeista. Mikäli EU siirtyy -20 % tavoitetta tiukempaan päästövähennystavoitteeseen, niin jäsenvaltioiden oikeus käyttää mekanismeja voi laajentua.

Hankemekanismeja ei tarvitse käyttää vuosittain, vaan käyttämättömän osan voi käyttää myöhemmin vuosina (art. 5.6). Käyttämättömän käyttöoikeuden voi vuosittain halutessaan siirtää toiselle valtiolle. Toiselta valtiolta hankittu käyttöoikeus on siirrettävissä myöhemmille vuosille. Käyttöoikeuden siirtomahdollisuus ei koske ylimääräistä yhden prosentin käyttöoikeutta.

Hanketoiminnasta saatujen hyvitysten käyttöä koskevat erilliset raportointivelvoitteet. Raportointivelvoite koskee hyvitysten käyttöä, maantieteellistä jakautumista, hanketyyppejä sekä hyvityksiin soveltuvia laatukriteerejä (art. 6). Raportointivelvoitteita on täsmennetty seurantajärjestelmäasetuksessa ja niitä tullaan täsmentämään edelleen seurantajärjestelmäasetuksen täytäntöönpanosäädöksissä.

Mahdolliset uudet joustokeinot

EU:n ilmasto- ja energiapaketti hyväksyttiin tilanteessa, jossa Kioton pöytäkirjan vuonna 2012 päättyvän sitoumuskauden jatko oli sopimatta. Taakanjakopäätökseen jätettiin mahdollisuuksia laajentaa joustokeinoja riippuen siitä, kuinka kansainväliset ilmastoneuvottelut etenevät. Durbanin osapuolikokouksessa (COP17) päätettiin perustaa uusi markkinaperustainen joustomekanismi. Työ tämän joustomekanismin tarkemmasta toimivuudesta ja säännöistä on käynnistynyt, mutta kestää vuosia ennen kuin ne valmistuvat ja edellyttävät kansallista sääntelyä.

Taakanjakopäätöksen artikkelit 5.2 ja 5.7 saattavat myös tulevaisuudessa edellyttää viranomaisvastuita. Artiklassa 5.2 viitataan bilateraalisopimusten mahdollisuuteen, jos kansainvälistä ilmastositoumusta ei onnistuta tekemään. Artikla 5.7 puolestaan viittaa päästökauppadirektiivin (2003/87/EY) 24 a artiklan mukaisesti yhteisötason hankkeista peräisin oleviin hyvityksiin.

Euroopan komissio katsoo, että Durbanissa tehty päätös Kioton pöytäkirjan toisesta sitoumuskaudesta ei täytä taakanjakopäätöksessä tarkoitettua kansainvälisen ilmastomuutos sopimuksen tunnusmerkkejä. Taakanjakopäätöksessä tarkoitettu kansainvälinen ilmastomuutos sopimus olisi sopimus, jonka neuvottelemista jatketaan Durbanin toimintaohjelman neuvotteluraitteella. Sopimus on tarkoitus hyväksyä viimeistään vuonna 2015 ja sen on tarkoitus tulla voimaan viimeistään vuonna 2020.

3.2.2 Joustokeinojen suunnittelu ja vuosittaiset tehtävät

Rekisteriasetus sekä seurantajärjestelmäasetus luovat puitteet joustokeinojen vuosittaiselle päätöksentekorytmille. Valtiontalouden kehys- ja budjettivalmistelu edellyttää mahdollisimman aikaisia linjauksia. Suunnittelujakson tulisi kattaa koko kausi ja se tulisi tarkistaa tarvittaessa.

Joustokeinojen käytön suunnittelu voidaan jakaa pitkän aikavälin suunnitteluun ja vuosittaisiin operatiivisiin tehtäviin. Käytännössä joustokeinojen käytön suunnittelu sisältää kolmivaiheisen prosessin:

1. roolin ja tavoitetason määrittely kansallisessa strategiassa koko jaksolle 2013–2020
  - a. arviot joustokeinojen hinnoista ja muista ominaisuuksista suhteessa kotimaisiin toimiin päästökauppasektorin ulkopuolella
  - b. linjauksen joustokeinojen käytön roolista
  - c. joustokeinojen käytön tavoitteet
  - d. joustojen tavoitetaso tai -tasot tonneina tai muuna määreenä

2. erityinen joustokeinojen käytön pitkän tähtäimen strategia, jossa sovitaan ja määritetään tarkemmin millä joustokeinoilla ja millä strategialla ”kansallisen strategian kehukseen” päästään ja miten toimet ajoitetaan
  - a. joustokeinojen priorisointi
  - b. joustokeinojen hankinnan aikataulutus ja rahoitussuunnitelma
  - c. riskienhallinta joustokeinojen hankinnassa
  - d. ennakoivat toimet (esim. päästökaupasta sopiminen)

3. lyhyen aikavälin päivitettävä operatiivinen ohjelma, jolla strategiaa toteutetaan

Valtioneuvoston tulisi hyväksyä tavoitteet, jotka sisältävät linjaukset joustojen hyödyntämisen laajuudesta ja hallinnollisista puitteista. Tämä voitaisiin tehdä sopivan strategian yhteydessä. Kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa linjattiin, että joustokeinojen kestävä käytön painotuksista ja ajoituksesta koko jaksolla 2013–2020 laaditaan erillinen strategia vuoden 2013 aikana.

Joustokeinojen vuotuiset operatiiviset tehtävät

Tavoitteiden toteutumista arvioidaan ja joustoja käytetään kahden vuoden viiveellä eli vuonna X on arvioitavana veloitteen täyttäminen vuonna X-2. Tileillä tapahtuville siirroille on säädetty tarkka aika. Käytännössä joustojen hyödyntämiseen joudutaan valmistautumaan jo useita vuosia etukäteen. Varsin merkittävä kiinnekohta on päästötietoennuste (X-1). Suomessa päästöjen ennakkotiedot ja vuotta myöhemmin ilmoitetut varsinaiset päästötiedot ovat varsin hyvin vastanneet toisiaan.

Joustojen käyttöhetkellä tiedossa ovat:

- päästötiedot X-2
- ennuste päästötiedoista X-1
- arvio tulevien vuosien päästökehityksestä
- aiemmilta vuosilta (X-3) mahdollisesti siirtyneet päästökaupat ja joustojen käyttöoikeudet
- tarkasteluvuodelta (X-2) etukäteen mahdollisesti lainattu päästökaupat
- joustojen käyttöoikeus vuonna X-2

Alustava päätös joustojen käytöstä tulee tehdä hyödyntäen ennakkotietoja (X-1) sekä 15.3. saatavia alustavia vuoden X-2 inventaaritietoja siten, että tarvittavat

rekisterissä suoritettavat käytännön toimenpiteet voidaan suorittaa heti komission päästökaupan ulkopuolisten sektoreiden päästöjä koskevan päätöksen julkaisemisen jälkeen neljän kuukauden tasausjakson aikana.

Vastaava viranomainen tulee varmistamaan, että taseessa on:

- a) tarvittava määrä yksiköitä ja,
- b) joustojen käytön osalta noudatetaan keskipitkän aikavälin strategisia linjauksia ja
- c) Käynnistää mahdollisen vajeen kattamisen käynnistämällä lisäyksiköiden hankinnan (esim. sCER markkinoilta).

Päästökiintiöiden lainauksesta ja siirrosta vastaava viranomainen antaa rekisterinpitäjälle ohjeet päästökiintiöiden sekä rekisterissä olevien hankeyksiköiden ja hankeyksiköiden käyttöoikeuden lainauksista ja siirroista.

Päästökiintiökaupasta ja hankeyksiköistä vastaavat viranomaiset toteuttavat osaltaan keskipitkän aikavälin hankintastrategiaa. Tasausjaksolla heidän vastaisia toimia ei juurikaan ennätetä suorittaa.

3.2.3 Viranomaistehtävät

Taakanjakopäätökseen sisältyvien joustokeinojen suunnittelu ja käyttö edellyttää viranomaisten määrittämistä moniin tehtäviin. Osa vastaa nykyisiä tehtäviä Kioton mekanismien käytön yhteydessä, mutta osa on täysin uusia. Olemassa olevien tehtävien osalta voidaan arvioida tarvetta määrittää vastuut uudelleen.

Tehtävien mahdollista siirtämistä ministeriötasolta jollekin virastolle on myös tarkasteltu. Arvioinnissa otettiin huomioon, että ministeriöt voivat käyttää tehtäviä hoitaessaan soveltuvin osin apuna yksityisiä toimijoita.

Luonteensa puolesta hankkeiden hyväksyntöihin ja valtuutuksiin liittyvät viranomaistehtävät voitaisiin osoittaa jollekin virastolle. Näin vähäisen rajatun yksittäisen tehtävän siirtäminen erilleen muista joustokeinotehtävistä ei kuitenkaan ole kustannustehokkuuden kannalta tarkoituksenmukaista.

Joustokeinojen käytön strateginen ohjaus on energia- ja ilmastopolitiikan ministeriryhmällä ja sen yhteydessä toimivalla viranomaisten yhteistyöverkostolla (yhdysverkko).

Tehtäväkokonaisuudet:

1. Koordinaatio ja toimintapuitteet

Joustokeinojen käyttö edellyttää joustojen riittävyyden seuranta, kehyspäättös- ja talousarvioehdotusten valmistelua, tarvittavan lainsäädännön valmistelua. Joustokeinojen käytön ohjausryhmän vetovastuu ja tärkeimpien linjausten valmistelu kuuluu tähän tehtäväkokonaisuuteen. Lisäksi tulee huolehtia kansainväliseen rekisterijärjestelmään (ITL) liittyvistä maksuista. Ilmastoista tehtävät ratkaisut saattavat vaikuttaa tehtäviin.

2. Päästökiintiöt ja kaupankäynti

Toisen tehtäväkokonaisuuden muodostavat päästökiintiöihin liittyvät tehtävät, joita ovat vuosittaisesta päästökiintiöiden pankituksesta ja lainauksesta huolehtiminen, kaupankäynti päästökiintiöillä ja kaupankäynti hankemekanismin jälkimarkkinoilla ja hyvityskiintiöillä. Tähän kokonaisuuteen liittyy hanketoiminnan käyttöoikeuden siirto ja hankinta sekä valtion tilin hallinta. Päästökiintiökaupan, hyvityskiintiökaupan sekä hankemekanismin jälkimarkkinatoiminnan edellyttämien resurssien arviointia vaikeuttaa se, ettei siitä ole käytännön kokemuksia.

3. Hankemekanismit

Kolmannen tehtäväkokonaisuuden muodostavat hankeyksiköiden hankinta primäärimarkkinoilla eli JI- ja CDM- hankkeista joko kahdenkeskisten hankkeiden tai rahastojen kautta. JI ja CDM voivat olla myös hallinnollisesti eri paikoissa nykyiseen tapaan. Päästökauppadirektiivin 24a artiklan mukaiset hankkeet ovat luonteeltaan samankaltaisia kuin olemassa olevat hankemekanismit, erityisesti JI. Siihen liittyvät tehtävät sopinevat samaan yhteyteen kuin hankemekanismeihin liittyvät tehtävät yleensä. Tehtävästä voidaan tarvittaessa sopia erikseen.

4. Hankehyväksyntä ja hallinnolliset tehtävät

Neljännän kokonaisuuden muodostavat toiminnanharjoittajiin kohdistuvat viranomaistehtävät, joita ovat JI- ja CDM-hankkeisiin sekä mahdolliset muihin hankemekanismeihin liittyvät valtuutukset ja hyväksynät.

Tehtäväkokonaisuuksien ulkopuolelle on jätetty toiminnanharjoittajien hankeyksiköiden käyttöoikeuteen liittyvät asiat joista säädetään päästökauppalaisa.

Nykyisten rahastosijoitusten ja omien hankkeiden hoidosta johtuvien tehtävien arvioidaan joiltakin osin jatkuvan jopa vuoteen 2022 asti. Hoidettavien rahastosijoitusten ja hankkeiden määrä sekä niistä saatavien yksiköiden määrä laskee kuitenkin ratkaisevasti ajan myötä. Omien hankkeiden osalta erilaisia konsulttipalveluita tullaan jatkossakin tarvitsemaan ministeriöiden toiminnan tukena. Jos nykyisestä hallintomallista siirrytään johonkin toiseen hallintomalliin, tulee erikseen arvioida onko ja miltä osin tarkoituksenmukaista siirtää nykyiset tehtävät.

3.3 Rekisteriin liittyvät tehtävät

Päästökaupparekisteri ja siihen liittyvät tehtävät

Päästökaupparekisteriin kirjataan päästöoikeudet ja -yksiköt, niiden hallussapidot ja siirrot. Rekisterin on täytettävä EU:n määräykset, jotka puolestaan pohjautuvat Kioton pöytäkirjaan. Lisäksi rekisteri toimii myös unionin Kioton pöytäkirjan mukaisena rekisterinä.

Päästökauppalain (311/2011) 46 §:n mukaan Suomen kansallisen päästökaupparekisterin rekisterinpitäjänä toimii Energiamarkkinavirasto. Rekisteriin liittyvistä asioista säädetään tarkemmin komission rekisteriasetuksessa.

Ensimmäisellä EU:n päästökauppakaudella (2005–2007) eri maiden päästökaupparekistereissä tehtäviä toimintoja tarkasti yhteisön riippumaton tapahtumaloki (CITL). Vuonna 2008 alkaneella toisella EU:n päästökauppakaudella (2008–2012) rekisterien tapahtumia tarkastaa toinenkin tapahtumaloki, YK:n ilmastopimussihteeristön kansainvälinen tapahtumaloki (ITL). Kesällä 2012 CITL muuttui Euroopan Unionin tapahtumalokiksi (EUTL). Tapahtumalokien tehtävänä on varmistaa, että rekisterien prosessit tapahtuvat määritellyllä tavalla ja ettei rekisterien tietojen välillä ole epä johdonmukaisuuksia.

Päästökaupparekisteriin avataan tili jokaiselle päästökaupan piiriin kuuluvalla laitoksella ja ilma-aluksen käyttäjälle. Tällaisille tileille siirretään vuosittain ilmaiseksi jaettavat päästöoikeudet. Toiminnanharjoittajat ja ilma-aluksen käyttäjät palauttavat päästökaupparekisterissä vuosittain 30.4. mennessä edellisen vuoden todennettuja päästöjään vastaavan määrän päästöoikeuksia ja -yksiköitä. Päästökaupan piiriin kuuluvien toiminnanharjoittajien ja ilma-aluksen käyttäjien lisäksi jokaisella oikeushenkilöllä ja yksityishenkilöllä on mahdollisuus avata rekisteriin päästöoikeustilejä, hankkia haltuunsa päästöoikeuksia ja käydä niillä kauppaa.

EU:n päästökauppajärjestelmän rekisteritoiminnot on keskitetty ns. Euroopan unionin rekisterijärjestelmään (jäljempänä unionin rekisteri) kesällä 2012. Unionin rekisteri, jota ylläpitää komissio, korvasi tuolloin jäsenvaltioiden ylläpitämät kansalliset päästökaupparekisterit. Kansalliset päästökaupparekisterit ovat pitäneet sisällään sekä EU:n päästökaupparekisteritoiminnot että Kioto pöytäkirjan vaatimusten mukaiset rekisteritoiminnot (jäljempänä Kioto-rekisteri).

Komissio ja jäsenvaltiot ovat yhteistyössä YK:n ilmastopimussihteeristön kanssa toteuttaneet unionin rekisterin ja kansallisten Kioto -rekistereiden yhtenäistämisen siten, että kaikki rekisterit toimivat yhteisellä tietoliikennealustalla erillisinä.

Unionin rekisterijärjestelmässä kansalliset rekisteriviranomaiset hallinnoivat kansallisia tilejä kuten aiemminkin erillisissä kansallisissa rekistereissä. Kansallisten rekisteriviranomaisten tehtävät ovat säilyneet samoina kuin ennenkin, mutta rekisterijärjestelmään liittyvät kansalliset ylläpitotehtävät ovat jääneet pois. Nämä tehtävät ovat kuitenkin korvautuneet komission johtamissa työryhmissä tapahtuvalla yhteistyöllä, johon jäsenmaiden rekisteriviranomaisten oletetaan osallistuvan. On myös perustettu komission johtama jäsenmaiden rekisteriviranomaisten edustajista koostuva johtoryhmä, Change Management Board (CMB), jonka edustajat vaihtuvat määräajoin jäsenmaiden kesken.

Taakanjakopäätöksen mukaiset rekisteritehtävät

Taakanjakopäätöksen mukaisista rekisteritehtävistä säädetään EU-tasolla komission rekisteriasetuksessa.

Taakanjakopäätöksen toimeenpanemiseksi rekisterijärjestelmään sisällytetään uudentyypisiä tilejä jäsenvaltioille sekä uusia yksiköitä, vuotuisia päästökiintiöyksiköitä (Annual Emission Allocation unit, AEAu). Päästökauppakauden 2013-2020 alussa EU:n keskusrekisterin valvoja luo jokaiselle jäsenvaltiolle ESD-velvoitetilit jokaista päästökauppakauden vuotta kohti. Kullakin jäsenvaltiolla on siis rekisterissä kahdeksan velvoitetiliä.

Rekisterin keskusvalvoja luo kunkin jäsenvaltion taakanjakopäätöksen mukaiset vuotuiset päästökiintiöyksiköt (AEAu) ja siirtää velvoitekauden alussa kullekin velvoitetilille sen vuoden päästökiintiötä vastaavan määrän yksiköitä. Rekisterin keskusvalvoja tekee ESD-velvoitetilin saldon laskennan vähentämällä päästökaupan ulkopuolisia päästöjä koskevan päätöksen mukaisista velvoitevuoden toteutuneista päästöistä velvoitetilillä olevat päästökiintiöt. Tätä seuraavana noin 4 kuukauden ajanjaksona jäsenvaltio voi käyttää joustoja tekemällä transaktioita rekisterissä. Aikataulut täsmentyvät todennäköisesti seurantajärjestelmäasetuksen täytäntöönpanosäädöksissä.

Taakanjakopäätöksen joustokeinot on kuvattu kappaleessa 3.2.1. Rekisterinpitäjä suorittaa transaktiot joustokeinosta vastaavan viranomaisen ohjeiden mukaisesti.

Seurantajärjestelmäasetuksessa määritellyn neljän kuukauden ajanjakson kuluttua rekisterijärjestelmä tekee automaattisesti ESD-velvoitetilin velvoitetilanteen laskennan. Tämän jälkeen jäsenvaltio voi tehdä seuraavat transaktiot:

- siirtää vuoden X tilin ylijäämän tuleville vuosille X+N
- siirtää käyttämättömän osan kv. yksiköiden käyttöoikeudesta tuleville vuosille X+N
- siirtää ylijääviä AEA:ita toiselle jäsenvaltiolle

ESD-velvoitetili suljetaan aikaisintaan kuukauden kuluttua velvoitetilanteen laskennasta ja viimeistään 21.12. Keskusvalvoja siirtää tilillä vielä tässä vaiheessa olevat päästökiintiöyksiköt ESD-mitätöintitilille, ellei jäsenmaa ole antanut ohjeita niiden siirtämisestä tuleville vuosille.

Rekisterijärjestelmän toiminnot käsittävät myös taakanjakopäätöksen mukaiset korjaavat toimet ja päästökauppadirektiivin soveltamisalan muutokset.

Rekisteritehtäviin kuuluu myös rekisteriasetuksen edellyttämät tiedon julkisuu-teen liittyvät tehtävät.

Lisäksi rekisteritehtäviin kuuluu rekisteriin liittyvien tietojen toimittaminen Tilastokeskukselle (kts. kappale 3.1.3) kasvihuonekaasuinventaarioraportointia varten (Standard Electronic Format eli SEF-taulut ja rekisterikuvausten tarkastus) sekä seurantarapeisiin (esim. päästövähennysveloitteen noudattaminen ja joustokeinon käytön suunnittelu).

EMV:n arvion mukaan taakanjakopäätöksestä seuraavien uusien yksittäisten rekisteritehtävien kokonaisvaikutus henkilöstöressurssien lisätarpeeseen voi nousta 1 htv:een.

3.4 Poliitiikan valmistelu, seuranta ja raportointi

Politiikan valmisteluun ja seurantaan sekä taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoon liittyen voidaan tunnistaa seuraavat tehtävät:

- Energia- ja ilmastostrategian valmistelu, toimeenpano ja seuranta
- Kasvihuonekaasuja koskevien skenaarioiden valmistelu
- Päästökaupan ulkopuolisten sektoreiden päästökehityksen ja politiikkatoimien seuranta
- Vähähiilistä kehitystä koskevan strategian valmistelu, toimeenpano ja seuranta

Energia- ja ilmastostrategian valmistelu, toimeenpano ja seuranta, skenaarioiden valmistelu sekä päästökehityksen ja politiikkatoimien seuranta eivät ole uusia tehtäviä. Olennainen ero nykyisiin tehtäviin ja tekemisiin on päästökauppa ja ei-päästökauppasektorin välisen eron korostuminen, taakanjakopäätöksen sisältämät sitovat vuotuiset päästövähennystavoitteet päästökaupan ulkopuolisille sektoreille sekä uudet joustokeinot. Päästöjenvähentämistoimenpiteillä voi olla vaikutuksia sekä päästökauppa- että ei-päästökauppasektorin päästöihin. Päästökauppa- ja ei-päästökauppajaotteluun onkin kiinnitettävä huomiota kasvihuonekaasuskenaarioiden valmistelussa ja sektorikohtaisten toimenpiteiden selvittämisessä, arvioinnissa ja seurannassa.

Energia- ja ilmastostrategian valmistelussa ja seurannassa on tarpeen ottaa huomioon myös seurantajärjestelmäasetuksen ja muidenkin oleellisten EU-säädösten sisältämät raportointivelvoitteet. Seurantajärjestelmäasetus velvoittaa myös perustamaan politiikkatoimien ja projektien raportointiin ns. kansallisen järjestelmän. Seurantajärjestelmäasetuksen em. vaatimuksia käsitellään kappaleessa 3.4.6.

3.4.1 Energia- ja ilmastostrategian valmistelu, toimeenpano ja seuranta

Energia- ja ilmastostrategian laatimisesta on sovittu hallitusohjelmissa. Energia- ja ilmastostrategian valmistelusta ja toimeenpanosta hallitustasolla vastaa hallituksen energia- ja ilmastopoliittinen ministerityöryhmä. Ministerityöryhmää avustaa ministeriöiden virkamiehistä koostuva yhdysverkko. Yhdysverkossa ovat edustettuina työ- ja elinkeinoministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, opetusministeriö, ulkoasiainministeriö, valtioneuvoston kanslia, valtiovarainministeriö sekä ympäristöministeriö. Periaatepäätöksessä 2003 todetaan, että kukin ministeriö vastaa omalta osaltaan strategian valmistelusta, toimeenpanosta ja vaikutusten arvioinnista sekä niiden edellyttämistä selvityksistä.

Energia- ja ilmastostrategian taustalla olevilla, kokonaisuuden kattavilla energia- ja päästöskenaarioilla tulee olla arvioitavan teknologiakehityksen lisäksi kytkentä kansantaloudelliseen tarkasteluun. Yksittäisien toimenpiteiden kansantaloudellisia vaikutuksia voidaan rajallisessa määrin tarkastella, mutta laajemman kokonaisuuden, kuten koko energia- ja ilmastostrategian toimenpiteiden yhteisvaikutus tulee

laskea yhdellä kertaa. Energia- ja ilmastostrategioiden valmistelussa tämä on hoidettu siten, että kun työ- ja elinkeinoministeriö on koonnut sektoriministeriöiden näkemykset yhteen skenaarioon, on VTT:n ja Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) malleilla laskettu tarvittavat taloudelliset vaikutusanalyysit. Ympäristövaikutukset, kuten vaikutukset muihin ilmapäästöihin, on arvioitu strategialle tehdyssä ympäristövaikutusten arvioinnissa.

Ministeriöt sopivat keskenään yhteisistä lähtökohdista ja reunaehdoista strategian valmistelulle. Kukin sektoriministeriö arvioi oman sektorinsa kehityksen. Ministeriöt tarkastelevat kustannustehokkaita kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistoimia omalla sektorillaan, minkä jälkeen toimenpiteet sovitetaan yhteen. Asiantuntijalaitokset osallistuvat strategian valmisteluun, toteuttamiseen ja toteutumisen seurantaan tuottamalla tarvittavia selvityksiä. Kukin ministeriö vastaa itse oman sektorinsa asiantuntijoiden mahdollisesta käytöstä. Strategian toimeenpanoa koordinoi työ- ja elinkeinoministeriö.

Seurantajärjestelmäasetuksen tuomat muutokset erityisesti politiikkatoimien ja projektioiden laadintaan sekä velvoite vähähiilisen strategian laadinnasta tulisi arvioida osana energia- ja ilmastostrategian resurssitarvetta.

3.4.2 Kasvihuonekaasuja koskevien skenaarioiden valmistelu

Skenaariot kasvihuonekaasupäästöjen kehityksestä laaditaan nykyään osana energia- ja ilmastostrategiaa. Sektoriministeriöt vastaavat sektorinsa päästökehityksen ja päästövähennystoimien selvittämisestä, arvioinnista ja seurannasta. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa oman sektorinsa lisäksi skenaarioiden koordinoinnista ja yhteen kokoamisesta. Asiantuntijalaitokset tuottavat päästökehitykseen liittyviä arvioita ministeriöille. Suomelle on tehty kokonaisvaltaiset, kaikki energiankulutukset ja kasvihuonekaasupäästöt kuvaavat skenaariot noin 4 vuoden välein aina 1-2 vuotta hallituskauden alusta. Skenaarioissa kuvataan mihin energiankäyttö ja kasvihuonekaasupäästöt kehittyisivät nykyisillä toimilla ja mitä lisätoimia tarvittaisiin, jotta asetettuihin tavoitteisiin päästäisiin. Skenaarioita päästökehityksestä ilman politiikkatoimia ei ole nähty tarkoituksenmukaisiksi eikä tarpeellisiksi, joten tällaisia skenaarioita ei ole laadittu.

Ei-päästökauppa-sektorin tavoitteiden saavuttamisen seuranta ja joustokeinojen käytön suunnittelu saattaa edellyttää skenaarioiden päivittämistä vuosittain.

Laskelmat voidaan päivittää vuosittain tuoreimman tilasto- ja inventaariotiedon pohjalta. Myös uudet, päätetyt toimenpiteet voidaan viedä laskelmiin, jos niiden vaikutus on selkeä ja rajattu. Merkittävämpien politiikkamuutosten tekeminen ja näihin liittyvä laskelmien päivitys edellyttää poliittista sopimista ja tällainen saattaisi onnistua kerran hallituskaudessa esim. sen loppupuolella. Valtion talousarviota koskevat asiat käsitellään ja niistä päätetään kehyspäätös- ja talousarvioprosesseissa.

Seurantajärjestelmäasetus velvoittaa raportoimaan skenaariot myös jaoteltuna päästökauppa ja ei-päästökauppasektoriin eli tämä tulee ottaa huomioon jo skenaarioita laadittaessa. On myös mahdollista, että seurantajärjestelmäasetuksen seurauksena erilaiset tuotetun ja raportoidun tiedon laadun varmistamiseen liittyvät tehtävät lisääntyvät.

3.4.3 Päästökehityksen seuranta

Päästökauppasektorin ulkopuolisen sektorin päästökehitystä voidaan seurata vuositason (X-1) kasvihuonekaasuinventaarion ja päästökauppasektorin päästötietojen pohjalta. Ero kappaleessa 3.1 kuvattuun päästövähennysvelvoitteen noudattamiseen on viive. Päästövähennysvelvoitteen noudattamiseen liittyvä lopullinen päästöjen ja taseen arviointi ja velvoitteen noudattamisen vahvistaminen tapahtuu kahden vuoden viiveellä. Seurannassa on kyse kansalliseen tarpeeseen tehtävästä ennakkoivasta seurannasta.

Tilastokeskus julkistaa vuosittain huhtikuun puolivälissä viralliset kasvihuonekaasupäästötiedot (X-2) Ilmastopimukselle toimitettujen tietojen mukaisesti sekä ennakkolliset päästöluvut (X-1) toukokuun puolivälissä (nk. pikaennakko) ja joulukuussa (ennakko) sektoreittain jaoteltuna päästökauppaan kuuluviin ja päästökaupan ulkopuolisiin päästöihin.

Tarvittaessa joidenkin päästöjen osalta päästökehitystä voidaan seurata tiheämmin kuin vuositason. Esimerkiksi liikenteen päästöjen kehitystä voidaan arvioida öljytuotteiden kuukausittaisten myyntitilastojen pohjalta. Esimerkiksi Eurostat valmistelee energiasektorin ennakkollisten CO₂-päästöjen julkaisuja kuukausi/neljännesvuositilastojen perusteella.

Kansallisten kasvihuonekaasupäästötietojen lisäksi kiinnostus alueellisia päästötietoja kohtaan on kasvanut. Monissa EU-maissa päästölaskentaa onkin kehitetty jo tuottamaan myös alueellista tietoa. Tilastokeskus kansallisena kasvihuonekaasupäästöjen inventaarioyksikkönä tuottaa alueellisia kasvihuonekaasupäästötietoja päästökauppaan kuulumattomien lähteiden/sektorien osalta vuosittain vuodesta 2012 alkaen (vuoden 2010 päästötiedot). Tiedot tuotetaan yhdenmukaisin menetelmin kansallisen kasvihuonekaasupäästöjen inventaarion kanssa jakamalla päästöt alueittain inventaariossa käytettyjen aktiviteettitietojen perusteella (ns. tuotanto-perusteinen näkökulma).

Alueellisia kasvihuonekaasupäästötietoja on tuotettu myös Benviroc Oy:n toimesta ja Suomen ympäristökeskus on kehittänyt KASVENER -laskentamallin alueellisten päästötietojen laskentaan. Näissä laskentatavoissa päästötiedot on kuitenkin arvioitu ns. kulutusperusteisesti. Kasvihuonekaasupäästöjä vähentäviä politiikkatoimia suunniteltaessa ja seurattaessa molemmille näkökulmille on kansallista tarvetta. Taakanjakopäätöksen mukaisen päästövähennysvelvoitteen seuranta ei-päästökauppasektorilla tapahtuu tuotanto-perusteisen laskentatavan mukaisen kasvihuonekaasuinventaarion perusteella.

3.4.4 Poliittikkatoimien arviointi ja seuranta

Kansallisen politiikan valmistelussa käsitellään toimia sekä toimenpidealueittain (esim. energiatehokkuus, uusiutuva energia) ja sektoreittain (rakennukset ja rakentaminen, liikenne, maa- ja metsätalous). Haasteet, jotka liittyvät kasvihuonekaasupäästövaikutusten arviointiin ja seurantaan ovat erilaisia ja erisuuruisia.

Päästökehityksen ja poliittikkatoimien arviointia ja seurantaa kehitettäessä on tarpeen ottaa huomioon myös raportoinnin tarpeet, jotta tehtävien hoitaminen olisi mahdollisimman tehokasta. Taakanjakopäätös ja seurantajärjestelmäasetus tuovat itsessään mukanaan uusia raportointivaihtoehtoja. Lisäksi on joukko muita kansallisia ja kansainvälisiä raportointeja, joita tehostaisi se, että seurannan suunnittelu- vaiheessa otettaisiin nämäkin raportointivaatimukset huomioon.

Poliittikkatoimien vaikutusten arviointia ja raportointia on kehitetty useissa hankkeissa.

3.4.5 Vähähiilisen kehityksen strategia

Seurantajärjestelmäasetus edellyttää raportointia vähähiilistä kehitystä koskevan strategian täytäntöönpanovaiheesta viimeistään 18 kuukautta asetuksen voimaantulosta tai kansainvälisesti YK:n ilmastoprosessin yhteydessä sovitussa aikataulussa. Lisäksi vähähiilisen kehityksen strategian päivityksistä ja edistymisestä toimeenpanossa tulee raportoida osana poliittikkatoimiraportointia viimeistään 15.3.2015 ja sen jälkeen joka toinen vuosi.

Euroopan komissio julkaisi 2011 niin kutsutun tiekartan kohti vähähiilistä taloutta 2050. Tiekartan tavoitteena on määrittellä kustannustehokas polku vähäpäästöiseen ilmastoystävälliseen ja kilpailukykyiseen Eurooppaan.

Hallitusohjelman mukaan pitkän aikavälin tavoitteena on hiilineutraali yhteiskunta, johon päästään noudattamalla strategioiden pohjalta laadittavaa kansallista tiekarttaa kohti vuotta 2050 energiatehokkuuden nostamiseksi ja uusiutuvien energiamuotojen käytön tehostamiseksi. Tiekarttatyö on aloitettu työ- ja elinkeinoministeriön johdolla vuonna 2013.

3.4.6 Poliittikkatoimi- ja projektioraportointi

EU:n seurantajärjestelmäasetuksen mukaan poliittikkatoimien ja projektien raportointiin on perustettava kansallinen järjestelmä kahden vuoden kuluttua asetuksen voimaantulosta. Kansallisia järjestelmiä koskevien tietojen raportoinnista komissiolle valmistellaan täytäntöönpanosäädös vuoden 2013 aikana. Raportoinnissa jäsenmaiden tulee kuvata omat järjestelynsä. EU:n seurantajärjestelmäasetus määrittelee kansalliselle järjestelmälle yleisiä vaatimuksia mutta jäsenmaat voivat määrittellä oman kansallisen järjestelmänsä rakenteen ja toiminnan. Kansallisilla järjestelmillä (ja komission perustamalla unionin järjestelmällä) pyritään

varmistamaan mm. raportoinnin oikea-aikaisuus, läpinäkyvyys, täsmällisyys, yhtenevyys, vertailukelpoisuus ja täydellisyys.

Seurantajärjestelmäasetuksen mukaan politiikkatoimista ja projektioista tulee raportoida joka toinen vuosi 15.3. mennessä alkaen vuodesta 2015.

Politiikkatoimiraportointiin sisältyvät seuraavat tehtävät:

- Politiikkatoimien ja projektoiden raportoinnin kansallisen järjestelmän kuvaus (ellei ole jo toimitettu aiemmin) tai tieto järjestelmässä tapahtuneista muutoksista (jos järjestelmän kuvaus on jo toimitettu)
- Raportointi vähähiilistrategian päivityksistä ja edistyminen strategian toimeenpanossa
- Raportointi politiikkatoimista tai toimien yhdistelmästä sisältäen
  - politiikkatoimen tavoite ja lyhyt kuvaus
  - politiikkatoimen tyyppi
  - toimeenpanon tilanne
  - seurannassa ja arvioinnissa käytettävä indikaattori (jos on käytössä)
  - saatavilla olevat ex-ante (esim. vuonna 2015 vuosille 2020, 2025, 2030 ja 2035) ja ex-post arviot kasvihuonekaasupäästövähennysvaikutuksista jaettuna vaikutuksiin päästökauppasektorille ja päästökaupan ulkopuolisille sektoreille
  - saatavilla olevat arviot politiikkojen ja toimenpiteiden ennakoituista kustannuksista ja hyödyistä sekä tilanteen mukaan toteutuneista kustannuksista ja hyödyistä
  - saatavilla olevat viitetiedot arvioinnista ja sen perusteena olevista teknisistä raporteista
  - taakanjakopäätöksen artiklan 6(1) kohdan d tarkoittama tieto (tieto jäsenmaan lisätoimista, jotka ylittävät taakanjakopäätöksen mukaiset päästövähennysvelvoitteet)
  - tieto kansallisten toimien osuudesta päästöjen vähentämisessä sekä CDM:n, JI:n ja kansainvälisen päästökaupan hyödyntämisen lisäisyydestä

Projektioraportointiin sisältyvät seuraavat tehtävät:

- projektoiden raportointi (esim. vuonna 2015 vuosille 2020, 2025, 2030 ja 2035) sektoreittain ja kaasuittain
  - WM- (with measures) ja jos saatavilla WOM- (without measures) ja WAM- (with additional measures) skenaarit
- projektiot kaikille kasvihuonekaasupäästöille yhteensä ja erilliset arviot päästökauppasektorille ja päästökaupan ulkopuoliselle sektorille
- politiikkatoimiraportoinnissa tunnistettujen toimien vaikutukset (jos näitä ei sisällytetä projektiioon tulee tämä mainita selkeästi ja selittää)
- projektoiden herkkyytarkastelun tulosten raportointi
- viittaukset arvioihin ja teknisiin raporteihin

Jäsenmaiden tulee myös saattaa julkisesti saataville sähköisessä muodossa kansalliset projektiot sekä politiikkatoimien kustannuksiin ja vaikutuksiin liittyvät arvioinnit, mikäli saatavilla ja näiden taustalla olevat tekniset raportit. Näiden tulee sisältää tietoa käytetyistä malleista, menetelmistä, määritelmistä ja oletuksista.

Seurantajärjestelmäasetuksen mukaan yksityiskohtaisemmat raportointisäännöt (rakenne, muoto ja toimittamistapa) määritellään komitologiamenettelyllä valmistettavilla komission päätöksillä (täytäntöönpanosäädös).

Politiikkatoimi- ja projektioraportointi on vanha tehtävä. EU:n kasvihuonekaasujen päästöjen seuranta koskevan päätöksen (280/2004/EC) ja sen korvaavan seurantajärjestelmäasetuksen mukaisesti komissiolle raportoidaan kahden vuoden välein politiikkatoimista ja projektioista. YK:n ilmastopimus edellyttää, että sen osapuolet raportoivat sille säännöllisesti (4 vuoden välein) ilmastopoliittisista toimista, joita ne ovat tehneet ilmastopimuksen ja Kioton pöytäkirjan toimeenpanemiseksi ns. maaraporteissa. Lisäksi YK:n ilmastopimuksen alla on sovittu ns. kaksivuotisraportista (biennial report), jossa raportoidaan myös politiikkatoimista ja projektioista.

EU:n seurantajärjestelmäpäätöksen mukaisen joka toinen vuosi EU:lle tehtävän politiikkatoimi- ja skenaarioraportoinnin kokoamisesta on vastannut työ- ja elinkeinoministeriö. Raportin kokoaminen on tapahtunut tarkoitusta varten perustetussa työryhmässä, jossa on ollut ministeriöiden ja asiantuntijalaitosten edustajia. YK:n ilmastopimukselle tehtävän maaraportin teknisestä kokoamisesta on vastannut Tilastokeskus. Sektoriministeriöt ja asiantuntijalaitokset ovat toimittaneet raporteissa tarvittavat tiedot omalta osaltaan.

4 Työryhmän tarkastelemat vaihtoehdot

Kaikissa tarkasteluissa on lähdetty siitä, että strategista ohjausta taakanjakopäätöksen toimeenpanoon liittyville tehtäville valmistellaan ministeriöiden välisessä ohjausryhmässä ja tärkeimmät linjaukset hyväksytään ministerityöryhmässä.

Ilmastolain valmistelun käynnistymisen vuoksi tarkasteluun ei sisälly lainsäädäntöpuitteiden luomiseen liittyviä tehtäviä.

4.1 Taakanjakopäätöksen päästövähennysvelvoitteen noudattaminen

Taakanjakopäätöksen päästövähennysvelvoitteen noudattamiseen liittyviä tehtäviä on käsitelty kappaleessa 3.1. Luonteensa puolesta kokonaisvastuu tehtävästä kuuluu ministeriötasolle.

Suomen edustaminen ilmastonmuutoskomiteassa ja sen alaisissa työryhmissä liittyen taakanjakopäätöksen toimeenpanoon

Suomen edustaminen ilmastonmuutoskomiteassa ja sen alaisissa työryhmissä on vanha tehtävä, johon taakanjakopäätöksen toimeenpano tuo uusia käsiteltäviä asioita.

Asiasta vastaava ministeriö edustaa ensisijaisesti Suomea ilmastonmuutoskomiteassa sekä sen alaisissa työryhmissä asiaa käsiteltäessä. Asiantuntijalaitoksista Tilastokeskus osallistuu kasvihuonekaasuinventaarioon liittyviä asioita käsittelevän WG1-alatyöryhmän työhön ja EMV rekisteriviranomaisten kokouksiin.

Päästövähennysvelvoitteen noudattamiseen liittyviä päästötietoja koskevat tehtävät

Kasvihuonekaasuinventaarion laadintaan ja raportointiin sekä päästökauppasektorin todennettuihin päästöihin liittyvät tehtävät ovat olemassa olevia tehtäviä. Tilastokeskus ja asiantuntijalaitokset vastaavat kasvihuonekaasuinventaarioon liittyvistä tehtävistä. Tilastokeskus vastaa päästökauppasektorin ulkopuolisten päästöjen laskennasta hyödyntäen päästökauppasektorin tietoja ja tarvittaessa Energiamarkkinaviraston asiantuntemusta liittyen päästökauppasektorin tietoihin.

Kasvihuonekaasuinventaarion EU-tarkastuksiin liittyvistä tehtävistä vastaa Tilastokeskus ja työhön osallistuvat myös kasvihuonekaasuinventaarion laadintaan osallistuvat asiantuntijalaitokset.

Korjaavan toimintasuunnitelman laadinta (tarvittaessa)

Korjaavan toimintasuunnitelman toimittamisesta komissiolle vastaa taakanjakopäätöksen päästövähennysvelvoitteen noudattamisesta vastaava ministeriö(t).

Suunnitelman sisältö liittyy politiikan valmisteluun ja seurantaan. Korjaavan toimintasuunnitelman kokoamisesta vastaa politiikan valmistelusta ja seurannasta vastaava ministeriö(t).

4.2 Joustokeinojen suunnittelu ja käyttö

Joustokeinojen vuotuisia viranomaistehtäviä on käsitelty kappaleessa 3.2. Niiden perusteella voidaan luoda vaihtoehtoisia hallintomalleja.

Vaihtoehtoiset hallintomallit

Vastuu joustokeinojen käytöstä voidaan osoittaa yhdelle ministeriölle tai se voidaan jakaa kahden tai kolmen ministeriön kesken. Joustokeinojen osalta on varsin vähän viranomaistehtäviä, joita voitaisiin osoittaa muille kuin ministeriöille. Kioton mekanismien osto-ohjelmassa on ollut varsin paljon painoarvoa kahdenvälisillä hankkeilla. Kahdenväliset hankkeet ovat kuitenkin osoittautuneet hallinnollisesti työläiksi.

Riippumatta siitä millaiseen toimintamalliin päädytään, niin toimintaa voidaan pyrkiä tehostamaan eri tavoin kuten siirtämällä painopistettä pois kahdenvälisistä hankkeista ja hyödyntämällä hallinnollisesti kevyitä jälkimarkkinoita tai päästökiintiökauppaa.

1. Keskitetty yhden ministeriön malli

Joustokeinot annetaan yhden ministeriön hoitoon (mahdollinen muunnos ulkoistettu hankinta, jossa hankinnasta vastaisi yksi ministeriö + virasto)

- voi järjestää hankinnan joustavammin ja vähäisemmillä hallinnollisilla resursseilla
- kehyspääätös- ja talousarvioehdotusten sekä lainsäädännön valmisteltu sekä täytäntöönpano olisi yhdellä ministeriöllä; esim. talousarvion toimeenpano olisi yksinkertaisempaa.
- merkittävästi lisää työtä yhdelle ministeriölle, merkitsisi ministeriöiden välisen resurssien uudelleen kohdentamista.
- tulisi varautua huolehtimaan myös artiklan 24a:n mahdollisista tehtävistä
- ministeriöiden osaamispohja kapenee, kun muiden ministeriöiden osaaminen vähenisi
- mahdollinen nykyisten tehtävien siirtäminen työläs, kertaluonteinen prosessi
- Henkilöresurssitarve merkittävästi nykyistä vähäisempi, jos uusia kahdenvälisiä hankkeita ei toteuteta. Päästökiintiökaupan, hyvityskiintiökaupan sekä hankemekanismien jälkimarkkinatoiminnan edellyttämien resurssien arviointia vaikeuttaa kuitenkin se, ettei siitä ole käytännön kokemuksia.

2. Hajautettu kahden ministeriön malli

Kaksi ministeriötä hoitaa joustokeinot

Ministeriö A) Koordinaatio sekä päästökiintiöt ja kaupankäynti

Ministeriö B) Hankemekanismit, hankkeiden hyväksyntä

- artiklan 24a tehtävät sovittaisiin myöhemmin;
- talousarvion hallinta asettaisi haasteita: Toimisiko toisen ministeriön kautta vai hajautettaisiinko molemmille ministeriöille?
- Hyvityskiintiökauppa olisi mahdollista sopia jommallekummalle ministeriölle.
- mahdollinen nykyisten tehtävien siirto aiheuttaisi jonkin verran ylimääräistä, kertaluonteista työtä
- Henkilöresurssitarve hieman keskitettyä mallia suurempi, mutta selkeästi nykyistä vähäisempi, jos uusia kahdenvälisiä hankkeita ei toteuteta. Päästökiintiökaupan, hyvityskiintiökaupan sekä hankemekanismissen jälkimarkkinatoiminnan edellyttämien resurssien arviointia vaikeuttaa kuitenkin se, ettei siitä ole käytännön kokemuksia.

3. Hajautetut kolmen ministeriön mallit

Joustokeinot jaettu kolmen ministeriön kesken

- I) Nykyinen malli
Ministeriö A) Koordinaatio
Ministeriö B) Päästökiintiökaupat ja kaupankäynti ja JI & 24a, ml. hyväksynnät ja valtuutukset
Ministeriö C) CDM, ml. hyväksynnät ja valtuutukset
- II)
Ministeriö A) Koordinaatio
Ministeriö B) Päästökiintiö ja kaupankäynti
Ministeriö C) Hankemekanismit, hankkeiden hyväksyntä ja valtuutukset
- Kolmen ministeriön malleja puoltavat ministeriöiden nykyisten ilmastopolitiikan ydintehtävien yhteys joustokeinojen käyttöön. Mallissa tulee hyödynnettyä eri ministeriöiden osaamista monipuolisella tavalla. Kyse saattaakin olla työn laadun ja tehokkuuden trade-offista. Kolmen ministeriön malli on luonut luontevan pohjan joustokeinojen käyttöä ja kehittämistä koskevalle koordinaatiolle ministeriöiden välille.
- Hyvityskiintiökauppa voisi sopia useamman ministeriön tehtäväksi

- Kaupankäynti sisältää mahdollisen uuden tehtävän, eli hankeyksiköiden hankinnan jälkimarkkinoilla.
- Nykyisiä tehtäviä siirrettäisiin vain vähän tai ei lainkaan ministeriöstä toiseen
- Talousarvion hallinta säilyisi yhdellä ministeriöllä myös jatkossa, mikä merkitsisi myös jatkossa jonkin verran rahaliikennettä ministeriöiden välillä. Ministeriöiden välinen rahaliikenne vähenee oleellisesti, jos kahdenvälisiä hankkeita ei toteuteta.
- Henkilöresurssitarve hieman keskitettyä mallia suurempi, mutta selkeästi nykyistä vähäisempi, jos uusia kahdenvälisiä hankkeita ei toteuteta. Päästökaupan, hyvityskiintiökaupan sekä hankemekanismin jälkimarkkinatoiminnan edellyttämien resurssien arviointia vaikeuttaa kuitenkin se, ettei siitä ole käytännön kokemuksia.

Hallintomallien arvioinnista

Hyvä joustokeinojen käytön hallintomalli riippuu joustokeinojen roolista ilmastopolitiikassa. Valittavalla hallintomallilla tulee turvata, että Suomi hyödyntää joustokeinoja tarkoituksenmukaisella tavalla ilmastopolitiikan tavoitteet huomioon ottaen. Tärkeä seikka arvioinnin kannalta on joustokeinojen käytön volyyymi. On perusteltua varautua kasvavaan joustojen käyttöön etenkin jos mahdollisesti siirrytään tiukempaan päästövähennystavoitteeseen. Valittavan hallintomallin tulee olla sellainen että se kestää huomattavan volyymin kasvun. Joustokeinojen käytön hallintomalleissa ei ole kyse ainoastaan joustokeinoihin liittyvän hallinnollisen työn tehostamisesta.

Hallintomalleilla on myös laajempi vaikutus ilmasto- ja kehityspolitiikan toteuttamiseen, koska ministeriöillä on muitakin joustokeinoihin liittyviä tehtäviä. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa kansallisen energia- ja ilmastopolitiikan koordinoinnista, jolloin joustokeinojen käytön laajuus ja siihen liittyvät epävarmuudet on keskeinen kysymys. Ympäristöministeriö vastaa ilmastoneuvotteluista ja niihin liittyvästä koordinoinnista, jolloin joudutaan tekemään ratkaisuja joustokeinojen käyttömahdollisuuksista sekä niiden käytännön toimivuudesta. Ulkoasiainministeriö vastaa kehityspolitiikasta, -yhteistyöstä ja -rahoituksesta, jolloin pitää pystyä varmistamaan joustokeinojen käytön yhteensopivuus näiden kanssa. Ulkoasiainministeriö seuraa myös uusien markkinamekanismin kehitystä mm. Partnership for Market Readiness -rahaston kautta.

4.3 Rekisteriin liittyvät tehtävät

Rekisteriin liittyvät tehtäviä on käsitelty kappaleessa 3.3. Energiamarckkinavirasto hoitaa rekisteriviranomaisena myös taakanjakopäätöksen toimeenpanoon liittyviä kansallisen rekisteriviranomaisen tehtäviä.

4.4 Poliitiikan valmistelu, seuranta ja raportointi

Poliitiikan valmisteluun, seurantaan ja raportointiin liittyviä tehtäviä on käsitelty kappaleessa 3.4.

Ilmasto- ja energiapolitiikan valmistelu (ml. skenaarioiden valmistelu)

Ilmasto- ja energiapolitiikan valmistelu on ministeriötason tehtävä. Nykyinen työnjako on määritelty periaatepäätöksessä vuodelta 2003. Ilmastolain valmistelun yhteydessä tullaan käsittelemään tehtäviin ja työnjakoon liittyviä kysymyksiä. Hallitusohjelman mukaisesti hallitus valmistelee esityksen ja tekee erillisen päätöksen ilmastolain säätämisestä ohjaamaan päästökaupan ulkopuolella syntyvien päästöjen vähentämistä.

Ei-päästökauppasektorin päästökehityksen seurantatiedon tuottaminen (X-1)

Seurantatietoa tuotetaan kasvihuonekaasuinventaarion ennakkotiedon ja vastaavan vuoden päästökauppasektorin todennettujen päästöjen sekä joustokeinoja koskevan tiedon pohjalta. Kasvihuonekaasuinventaarion laadintaan ja raportointiin sekä päästökauppasektorin todennettuihin päästöihin liittyvät tehtävät ovat olemassa olevia tehtäviä. Tilastokeskus ja asiantuntijalaitokset vastaavat kasvihuonekaasuinventaarioon liittyvistä tehtävistä. Tilastokeskus vastaa päästökauppasektorin ulkopuolisten päästöjen laskennasta kansallisten kokonaispäästöjen ja päästökauppasektorin tietojen erotuksena. Joustokeinoja koskevan tiedon tuottamisesta vastaa joustokeinoista vastaava viranomaisen hyödyntäen rekisteriviranomaiselta eli Energiamarkkinavirastolta saatavia tietoja.

Politiikkatoimien arviointi ja seuranta

Politiikkatoimien arvioinnista ja seurannasta vastaa asiasta vastaava ministeriö, joka voi myös antaa tehtävän hoidettavaksi esim. alaiselleen virastolle tai asiantuntijalaitokselle. Virastot ja/tai asiantuntijalaitokset osallistuvat myös arvioinnissa ja seurannassa tarvittavan tiedon tuottamiseen.

Politiikkatoimi- ja projektioraportointi

Politiikkatoimi- ja projektioraportoinnin kokoaminen soveltuu joko ministeriö- tai virastotason tehtäväksi. Vastuu raportin sisällöstä on kuitenkin tarpeen olla ministeriötasolla.

Vähähiilisen kehityksen strategian valmistelu

Vähähiilisen kehityksen strategian laadinta on ministeriötason tehtävä.

5 Työryhmän johtopäätökset ja ehdotukset

Taakanjakopäätöksen kansalliseen toimeenpanoon liittyvillä tehtävillä on yhteyksiä periaatepäätöksessä 2003 määriteltyihin tehtäviin, joista erälle (mm. päästökauppaan ja hankemekanismeihin liittyvät tehtävät) on luotu myös kansallinen säädöspohja tai sopimuksiin perustuva järjestely (esim. kasvihuonekaasuinventaarioon liittyvät tehtävät).

Taakanjakopäätökseen sisältyvät vuotuiset sitovat tavoitteet päästökauppaan kuulumattomille sektoreille sekä taakanjakopäätökseen sisältyvät joustokeinot tuovat kuitenkin uusia viranomais-tehtäviä ja uusia vaatimuksia/tarpeita nykyisten tehtävien hoitoon.

Uusia tehtäviä, joihin liittyvästä työnjaosta on tarpeen sopia ovat:

- Vastuu taakanjakopäätöksen päästövähennysvelvoitteen noudattamisesta (ml. korjaavan toimintasuunnitelman toimittaminen tarvittaessa komissiolle)
- Taakanjakopäätöksen joustokeinoihin liittyvät tehtävät

Työryhmä ei tee työnjakoa koskevia ehdotuksia meneillään olevan ilmastolain valmistelun vuoksi. Keskeiset työnjakoon liittyvät ratkaisut voitaisiin tehdä samassa yhteydessä kun päätetään ilmastolaista. Työryhmä pitää tarpeellisena sitä, että kehitetään ja sovitaan tarvittavat menettelytavat, joilla tehtävien hoitamisesta vastaavat viranomaiset saavat tarvitsemansa tiedot esim. ei-päästökauppasektorin päästökehityksestä sekä rekisterissä olevista ei-päästökauppasektoria koskevista päästökiintiöistä ja -yksiköistä. Työryhmä ehdottaa, että asiaa käsitellään yksityiskohtaisemmin erikseen tehtävien hoitamisesta vastaavien ministeriöiden, Tilastokeskuksen ja Energiamarckkinaviraston kesken.

Nykyisiin tehtäviin liittyviä uusia tarpeita, joiden aiheuttamat resurssi- ja kehitystarpeet on syytä ottaa huomioon, ovat:

- Taakanjakopäätöksen toimeenpanon (ml.päästökauppa/ei-päästökauppajaottelun merkityksen korostuminen) huomioon ottaminen politiikan valmistelussa ja seuranta- ja raportointitehtävissä
- Kasvihuonekaasuinventaarion EU-tarkastukset
- Taakanjakopäätöksen toimeenpanosta seuraavat uudet tehtävät rekisteriviranomaiselle

EU-tasolta tulevat seuranta- ja raportointivaatimukset voivat asettaa merkittäviä resurssipaineita. EU-säädösten valmisteluvaiheessa tuleekin pyrkiä vaikuttamaan siihen, että seuranta- ja raportointivaatimukset eivät aiheuttaisi turhaa ja/

tai päällekkäistä työtä. On tärkeää osallistua aktiivisesti meneillään olevaan EU:n kasvihuonekaasupäästöjen seurantajärjestelmäasetuksen täytäntöönpanosäädösten valmistelutyöhön.

Kansallista toimintaa pitää kehittää entistä tehokkaammaksi ja systemaattisemmaksi. Poliittikkatoimien, ohjelmien ja strategioiden valmisteluvaiheessa tulee ottaa huomioon erilaiset seuranta- ja raportointitarpeet, jotta ne pystytään täyttämään mahdollisimman kustannustehokkaasti. Valtioneuvoston periaatepäätöksessä 2003 määritelty Tilastokeskuksen rooli ilmastopimukselle ja Kioton pöytäkirjalle toimitettavan maaraportin kokoajana tulisi ottaa uudelleen tarkastelun kohteeksi EU:n kasvihuonekaasupäästöjen seurantajärjestelmäasetuksen kansallisesta toimeenpanosta päätettäessä ja soveltuvin osin myös ilmastolain valmistelutyössä.

Työryhmä ehdottaa, että loppuraportti toimitettaisiin myös taustatiedoksi ilmastolakia koskevaan valmistelutyöhön.

Työryhmä toteaa myös, että erityisesti uusien viranomaistehtävien hoidosta on tarpeen tehdä päätöksiä viimeistään vuoden 2014 alkupuolella, siten että taakanjakopäätöksen kansallinen toimeenpano on täydessä valmiudessa vuonna 2015 kun ensimmäistä velvoitevuotta 2013 tarkastellaan.

Periaatepäätös 2003

http://www.edilex.fi/virallistieto/valtioneuvoston_viikko/2003_05liite.html

VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS ILMASTOPOLITIIKAN VIRANOMAIS- TOIMIEN JÄRJESTÄMISESTÄ VALTIONHALLINNOSSA

Periaatepäätös sisältää linjaukset siitä, miten ministeriöiden ja niiden alaisten virastojen tehtävät ja yhteistyö järjestetään kotimaan ilmastopolitiikan valmistelussa ja toimeenpanossa. Periaatepäätös perustuu vuoden 2002 joulukuussa mietintönsä jättäneen Ilmastopolitiikan viranomastoimet - toimikunnan mietintöön (kauppa- ja teollisuusministeriön työryhmä- ja toimikuntaraportteja 15/2002).

Hallinnonalojen välisen koordinaation järjestäminen

Ilmastopolitiikkaan liittyy sellaisia poliittisesti, yhteiskunnallisesti ja kansantaloudellisesti merkittäviä seikkoja, että niiden valmistelussa ja toimeenpanossa tarvitaan hallituksen kannanottoja ja linjauksia. Tällaisia ovat ilmastostrategian uusiminen ja siihen liittyen Kioton mekanismien (yhteistoteutus II, puhtaan kehityksen mekanismi CDM ja päästökauppa ET) roolin tarkentaminen, ilmastostrategian toimeenpanon ja samalla päästökehityksen seuranta, EY:n päästökauppadirektiivin mukaisen päästöoikeuksien alkujakosuunnitelman tekeminen sekä kansanvälisten ilmastopolitiikkaan liittyvien neuvotteluasioiden käsittely. Kokemukset viime vuosien ilmastopoliittisten strategioiden ja muiden linjausten valmistelusta puoltavat näkemystä, jonka mukaan hallituksessa tulisi olla erillinen työryhmä näiden asioiden käsittelyä varten. Kansallisen ilmastopolitiikan toteuttamisen mahdollisesti edellyttämistä toimista ministereiden työnjakoon päätetään tarvittaessa erikseen.

Yhteensovittamisessa avustaa eri ministeriöiden edustajista koostuva virkamiesten yhdysverkkona toimiva työryhmä, joka asetettaisiin hallituskaudeksi. Tämän yhdysverkon työ vakinaistetaan, jotta voitaisiin ylläpitää toiminnoissa edellytettävää monialaista valmistelua ja koordinaatiota ja varmistettaisiin työn laatu, kun asiamäärä kasvaa ja aikataulut nopeutuvat. Yhdysverkon puheenjohtajuus kuuluu samalle ministeriölle kuin ministerityöryhmän puheenjohtajuus.

Ilmastostrategioiden valmistelu

Kansainväliset ja kotimaiset tarpeet edellyttävät, että maassamme on 2-3 vuoden välein ajantasaistettu kansallinen ilmastostrategia. Sen valmistelusta ja toimeenpanosta hallitustasolla vastaisi hallituksen ilmastopolitiikkaa käsittelevä ministerityöryhmä vastuuministeriön ja edellä mainitun yhdysverkon avustamana. Kukin ministeriö vastaa omalta osaltaan strategian valmistelusta, toimeenpanosta ja vaikutusten arvioinnista sekä niiden edellyttämistä selvityksistä.

Strategian toimeenpanoa koordinoi kauppa- ja teollisuusministeriö. Kaikki sektoriministeriöt (kauppa- ja teollisuusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö) tuottavat kansainväliseen raportointiin tarvittavat raportit strategian sisällöstä, toimeenpanosta ja vaikutuksista (osia inventaarioraporttiin ja maaraporttiin) omilta sektoreiltaan ja niitä käsitellään yhdysverkossa. Kasvihuonekaasupäästöjä vähentävien politiikkatoimien vaikutusten arviointiin liittyvät raportit kokoaa teknisesti Tilastokeskus. Asiantuntijalaitokset osallistuvat sekä strategian valmisteluun, toteuttamiseen että toteutumisen seurantaan tuottamalla tarvittavia selvityksiä.

Kasvihuonekaasuja koskevien skenaarioiden valmistelu

Kansallisissa ilmastostrategioissa ja kansainvälisissä raportoinneissa tarvittavien kasvihuonekaasujen kehitystä koskevien operatiivisten skenaarioiden (aikaväli noin 10-25 vuotta) valmistelu koordinoi kauppa- ja teollisuusministeriö. Skenaariovalmistelua ohjaisi ministerityöryhmä avustavan yhdysverkon kanssa. Asiantuntijalaitosten osuus skenaarioiden valmistelussa määritellään erikseen.

Strategisissa skenaarioissa (aikaväli noin 50-100 vuotta) tarkastellaan ilmastomuutoksen mahdollisia vaikutuksia. Niiden uusiminen on kytköksissä mm. hallitustenvälisessä ilmastomuutospaneelissa IPCC:ssä tehtävään työhön. Tarvitaan myös yhteiskuntapoliittisesti suuntautuneita strategisia skenaarioita, esimerkiksi seuraavan ilmastopimuksen osapuolten neuvottelukierroksen tueksi ja siinä kansallisten näkökulmien huomioon ottamiseksi. Tätä skenaariotyötä ohjaisi asianomainen ministerityöryhmä.

Kansainväliset ilmastoneuvottelut

Ympäristöministeriö vastaa edelleen Suomen kantojen valmistelusta ja koordinoinnista sekä YK:n ilmastopimusta että EU:n ilmastoasioita koskevissa neuvotteluissa. Nykyisissä ja tulevaisuudessa EY-direktiiveissä asiaa käsittelevä ministeriö määrätty asiaa käsittelevän neuvoston mukaan.

Sekä suomalaiset tiedemiehet että viranomaisten edustajat osallistuvat edelleen IPCC:n toimintaan ja osallistumista koordinoi ympäristöministeriö. Nykyisinkin toimintaan osallistuvat asiantuntijalaitokset (Ilmatieteen laitos, Metsäntutkimuslaitos, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus, Suomen ympäristökeskus, Valtion taloudellinentutkimuskeskus, Valtion teknillinen tutkimuskeskus, Merentutkimuslaitos) jatkavat osallistumista ja niiden osallistumista ja työjakoa tarkastellaan erikseen sekä tarvittaessa täsmennetään sopimuksilla.

Ilmastopolitiikkaan liittyvät inventaariot, tilastot ja kansainväliset raportit

Tarkoitus on, että Tilastokeskus nimetään kansalliseksi kasvihuonekaasujen inventaarioyksiköksi (National authority, NA). Tarvittaessa muutetaan toimivalta- ja aineellisia säännöksiä periaatepäättöksen toimeenpanemiseksi. Asiantuntijalaitosten

(Suomen ympäristökeskus ja Valtion teknillinen tutkimuskeskus, Metsäntutkimuslaitos, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus) osuutta inventaarioiden ja laajemmin inventaarioraportin (National Inventory Report, NIR) mukaisten erillisraporttien laadinnassa vahvistetaan. Työnjako sekä tarvittava tietojen vaihto inventaarion vastuuyksikön ja asiantuntijalaitosten välillä määritellään sopimuksin. Kansallisen inventaarioyksikön eri asiantuntijalaitosten kanssa tekemät sopimusjärjestelyt ja päästötilastojen ja -inventarioiden sekä raportointien tuottamisjärjestelmä on kokonaisuudessa Kioton pöytäkirjassa tarkoitettu ”kansallinen järjestelmä” (National system).

Inventaarioyksikkö vastaa myös inventaarioraporttien kokoamisesta ja viimeistelystä sekä niiden toimittamisesta YK:n ilmastopimuksen sihteeristölle ja EY:n komissiolle. Inventaarioraportit ja maaraportin käsitteli asianomainen ministerityöryhmä.

Kansalliselle inventaarioyksikölle tulee asettaa ympäristöministeriön nimeämä, eri ministeriöitä ja asiantuntijalaitoksia edustava määräaikainen ohjausryhmä, jotta raporttien kokoaminen ja ohjeistuksen noudattaminen muutosvaiheessa varmistuisi. Tilastokeskuksen tulee ottaa vastuu laskentajärjestelmästä viimeistään vuoden 2004 loppuun mennessä, jolloin olisi valmiudet määritellä Suomen päästökiintiö sitoumuskaudelle 2008–2012 lopullisesti.

Inventaarioraporttiin ja muihinkin raportteihin tarvittavat inventaariodatan ja inventaariojärjestelmän kuvaukset valmistelee inventaarioyksikkö sopimuskumpaneineen. Raporteissa tarvittavan politiikkatoimien kuvauksen ja arvioinnin sekä skenaariotarkastelujen kokoamisesta vastaa edellä mainitun mukaisesti kauppa- ja teollisuusministeriö. Sektoriministeriöt toimittavat raporteissa tarvittavat erillistiedot, kuten rahoitusapu kehitysmaille ja öljyntuottajille.

Myös joka kolmas tai neljäs vuosi tehtävän maaraportin kokoaminen tulee vastuuttaa kansalliselle inventaarion vastuuyksikölle.

Ilmastohavainnointiraportin eli maailmanlaajuisen ilmastontarkkailujärjestelmän ”Global Climate Observation Systems” -raportin (GCOS) tuottaa Ilmatieteen laitos.

Kansallisesti on varmistettava sopimuksista seuranneiden päätösten ja ohjeiden noudattaminen toiminnassa ja toimitettavien tietojen sisällön yhteensopivuus eri sopimusten välillä. Ympäristöministeriö on vastuussa kansainvälisten ympäristösopimusten yleisestä toimeenpanosta. Jos ministeriöiden ulkopuoliset toimijat ovat ympäristöministeriön hallinnonalalla, ovat keskinäiset vastuusuhteet järjestettävissä olemassa olevia menettelyjä käyttäen. Tapauksessa, jossa toimijat ovat muilta hallinnon sektoreilta, yhteistyö ja -toiminta järjestetään tarvittaessa sopimuksin.

Kansallinen yhteysviranomainen

Yhteysviranomaiseksi (National focal point), joka toimii tiedon välittäjänä ilmastopimuksen sihteeristön ja EY:n komission kanssa nimetään ympäristöministeriö.

EY:n päästökauppaa koskevan direktiiviehdotuksen edellyttämät tehtävät

Päästöoikeuksia koskevan alkujaon hyväksyy valtioneuvosto. Kauppa- ja teollisuusministeriö koordinoi ja on päävastuussa päästöoikeuksien jakosuunnitelman valmistelusta, direktiiviin mukaisen päästökaupan toimeenpanosta Suomessa samoin kuin päästökauppadirektiivin voimaansaattavan lainsäädännön valmistelusta.

Sääntelykomiteassa (päästökauppadirektiiviehdotuksen 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu) Suomea edustavat ympäristöministeriö ja kauppa- ja teollisuusministeriö.

Päästölupien myöntämisestä ja päästöoikeuksien jakamisesta vastaa kauppa- ja teollisuusministeriö Energiamarkkinaviraston kanssa. Energiamarkkinavirastoa koskevia säännöksiä muutetaan periaatepäätöksen toimeenpanemiseksi.

Mahdollisen päästöoikeuksien osittaisen huutokaupan järjestämisen vuosien 2008–2012 jaksolle hoitaa kauppa- ja teollisuusministeriö edellä mainitun viraston avustamana.

Rekisterit

Kansallisen sallitun päästömäärän rekisterille, jolla seurataan veloitteen noudattamista sekä Kioton mekanismien että päästökauppadirektiivin tarvitsemille rekistereille on perusteltua olla yhteinen rekisterijärjestelmä, josta Energiamarkkinavirasto on vastuussa.

Kioton mekanismit

Kioton mekanismien (yhteistoteutus JI, puhtaan kehityksen mekanismi CDM ja päästökauppa ET) käyttöön liittyvät kansalliset linjaukset samoin kuin niistä seuraavat henkilö- ja muut resurssitarpeet esitetään osana kansallisen ilmastostrategian täydentämistä ja niiden valmistelusta vastaa kauppa- ja teollisuusministeriö. Ulkoasiainministeriön vastuulle ja toimivaltaan kuuluvat mekanismien käytön edellyttämät kansainväliset sopimukset.

Suomen meneillään olevan JI/CDM-koeohjelman toteuttamien hankkeitten seuranta, loppuunsaattaminen ja hyväksytyjen päästövähennysyksiköiden siirrot edellyttävät valtion toimenpiteitä. Ulkoasiainministeriö vastaa näistä tehtävistä edelleen yhteistyössä kauppa- ja teollisuusministeriön ja ympäristöministeriön sekä tarvittavien asiantuntijatahojen kanssa.

Kioton pöytäkirjan edellyttämä osapuolten hallussa olevien siirtokelpoisten päästöyksiköiden tileistä kirjaa pitävä rekisteri ja EY:n päästökauppadirektiiviehdotuksen edellyttämä rekisteri on perustelua sijoittaa saman viranomaisen vastuulle. Tarkoitus on, että Energiamarkkinavirasto hoitaa rekisteriä, jolla pidetään kirjaa Suomen päästömääristä ja velvoitteista, hoidetaan Kioton mekanismien tarvitsemat muut kuin edellä mainitut viranomaistoimet sekä hoidetaan päästökauppadirektiivin mukaiset rekisteritoimet. Näiden tehtävien edellyttämät säännökset valmistellaan.

Jatkotoimenpiteet

Edellä olevan perusteella ryhdytään seuraaviin toimenpiteisiin:

- Kukin ministeriö huolehtii toimialallaan tämän periaatepäätöksen edellyttämien toimivalta- ja aineellisten säännösten valmistelusta.
- Kukin ministeriö ja hallinnonala ottaa huomioon tämän periaatepäätöksen ja sen mukaiset vaikutukset toiminta- ja taloussuunnittelussaan.
- Tämän periaatepäätöksen toteutuminen varmistetaan hallinnon tulosohjauksella.
- Tämän periaatepäätöksen toteutumista seuraa edellä mainittu virkamiesten yhdysverkko.

Liite 2

EU:n taakanjakopäätöksen kansalliseen toimeenpanoon liittyvät viranomaistehtävät

Tehtävä	Vanha/Uusi tehtävä	Taakanjakopäätöksen tai sen täytäntöönpanon (MMR, Rekisteri-asetuksen muutos) aiheuttama muutos kun kyseessä on vanha tehtävä	Vastuullinen viranomainen	Resurssitarve/htv	Muutostarve
Taakanjakopäätös - päästövähenemysveloitteen noudattaminen (compliance) ja siihen liittyvät raportointitehtävät					
Suomen edustaminen ilmastomuutoskomiteassa liittyen taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoon	Vanha tehtävä	Taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoon liittyy uusia ilmastomuutoskomiteassa käsiteltäviä asioita (päästökiintiöiden kiinnittäminen ja mukautukset/tarkistukset, ESD-päästöjä koskevan päätöksen käsittely, edistymisen arviointi taakanjakopäätöksen täytäntöönpanossa)	Ministeriöt		
Suomen edustaminen ilmastomuutoskomitean alaisissa työryhmissä (WG1, WG2 ja WG3)	Vanha tehtävä	Taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoon liittyy uusia ilmastomuutoskomitean alaisissa työryhmissä käsiteltäviä asioita	Tilastokeskus (WG1), Ministeriöt (WG2 ja WG3)	Vuonna 2013 2 – 3 ylimääräistä WG1 –kokousta sekä delegoitujen että täytäntöönpanosäädösten valmistelusta johtuvaa lisättyä (TK:n arvio lisätyön määrästä 1 htk).	
Rekisteriviranomaisten ryhmä	Vanha tehtävä	Taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoon liittyy uusia käsiteltäviä asioita	Energiamarkkinavirasto		

Tehtävä	Vanha/Uusi tehtävä	Taakanjakopäätöksen tai sen täytäntöönpanon (MMR, Rekisteriasetuksen muutos) aiheuttama muutos kun kyseessä on vanha tehtävä	Vastuullinen viranomainen	Resurssitarve/htv	Muutostarve
Kasvihuonekaasuinventaarioraportointi	Vanha tehtävä	Inventaarioraportointiin sisältyy myös taakanjakopäätöksen toimeenpanoon liittyviä tietoja rekisteritiedot ensimmäisenä raportointivuotena raportointi suunnitelmista käyttää taakanjakopäätöksen mukaisia siirtoja hankemekanismeja koskevat laadulliset tiedot	Tilastokeskus EMV joustokeinoista vastaava taho hankemekanismin koordinaatiosta vastaava taho		Inventarioraportointilajin sopimusten uusimiset
Kasvihuonekaasuinventaarioraportointi EU-tarkastukset	Uusi tehtävä		Tilastokeskus ja muut asiantuntijalaitokset	noin 1 kk/kaksi kertaa 2015 tai 2016 ja 2022 2vko – 1 kk muut vuodet	Tarkempi säädös tulossa
Päästökaupparekisterin todennettuja päästöjä koskevat tiedot	Vanha tehtävä	Tieto ajantasaisista päästö-tiedoista relevantteille tahoille liittyen taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoon	Energiamarkkinavirasto		TK:lle SEF taulut, rekisterikuvausten tarkastus FINETS Muutoksista ilmoittaminen tarvittaville tahoille
Korjaavan toimintasuunnitelman toimittaminen (tarvittaessa)	Uusi tehtävä		Ministeriö		

Tehtävä	Vanha/Uusi tehtävä	Taakanjakopäätöksen tai sen täytäntöönpanon (MMR, Rekisteri-asetuksen muutos) aiheuttama muutos kun kyseessä on vanha tehtävä	Vastuullinen viranomainen	Resurssitarve/htv	Muutostarve
Joustokeinojen suunnittelu ja käyttö					
Suomen joustokeinolinjaukset	Vanha tehtävä	Olettava huomioon taakanjako-päätöksen uudet joustokeinot	Ministeriryhmä		
Joustokeinojen käytön kokonaiskoordinaatio ja ohjausryhmän vetovastuu, strateginen suunnittelu	Vanha tehtävä	Olettava huomioon taakanjako-päätöksen uudet joustokeinot	Kokonaiskoordinaatiosta vastaava ministeriö Nykyisin TEM:in koordinoima joustokeinojen käytön ohjausryhmä		
Kehyspäätös- ja talousarvioehdotusten valmistelu joustokeinojen osalta	Vanha tehtävä	Olettava huomioon taakanjako-päätöksen uudet joustokeinot	Kokonaiskoordinaatiosta vastaava ministeriö Nykyisin TEM sekä koeohjelman osalta UM		
Lainsäädäntöpuutteiden luominen	Vanha tehtävä	Olettava huomioon taakanjako-päätös ja sen täytäntöönpano	Kokonaiskoordinaatiosta vastaava ministeriö Nykyisin TEM, asetukset YM, UM		Laki Kioton mekani- nismien käytöstä (109/2007) YM:n asetus yhteis- toteutus-hankkeista (9/13/2007) YM:n maksuasetus (1142/2009) UM:n asetus puhtaan kehityksen mekanismin hankkeista (9/15/2007) UM:n maksuasetus (872/2008)

Tehtävä	Vanha/Uusi tehtävä	Taakanjakopäätöksen tai sen täytäntöönpanon (MMR, Rekisteri-asetuksen muutos) aiheuttama muutos kun kyseessä on vanha tehtävä	Vastuullinen viranomainen	Resurssitarve/htv	Muutostarve
Päästökiintiöiden pankitus/lainaus	Uusi tehtävä		Ministeriö ja/tai muu viranomainen		
Päästökiintiökauppa	Uusi tehtävä		Ministeriö ja/tai muu viranomainen		
Hanketoiminnan käyttöoikeuden hallinnointi (siirtäminen, osto/myynti)	Uusi tehtävä		Ministeriö ja/tai muu viranomainen		
Päästöyksiköiden kauppa	Vanha tehtävä	Otettava huomioon taakanjakopäätös ja sen täytäntöönpano	Ministeriö ja/tai muu viranomainen Nykyisin YM		Mekanismlaki (109/2007)
CDM-vastuuviranomainen (hankkeet, LoAt, rahastojen hallinta)	Vanha tehtävä	Otettava huomioon taakanjakopäätös ja sen täytäntöönpano	Ministeriö ja/tai muu viranomainen Nykyisin UM Kahdenvälisten hankkeiden osalta konsultti mukana toiminnassa		Mekanismlaki (109/2007)
Jl-viranomaisen hankkeet, LoAt, rahastojen hallinta	Vanha tehtävä	Otettava huomioon taakanjakopäätös ja sen täytäntöönpano	Ministeriö ja/tai muu viranomainen Nykyisin YM Kahdenvälisten hankkeiden osalta konsultti mukana toiminnassa		Mekanismlaki (109/2007)
ITL-maksut ja muut mahdolliset kv.kulut	Vanha tehtävä		Kokonaiskoordinaatiosta vastaava viranomainen. Nykyisin TEM		

Tehtävä	Vanha/Uusi tehtävä	Taakanjakopäätöksen tai sen täytäntöönpanon (MMR, Rekisteriasetuksen muutos) aiheuttama muutos kun kyseessä on vanha tehtävä	Vastuullinen viranomainen	Resurssitarve/htv	Muutosarve
Rekisteriin liittyvät tehtävät					
Rekisterit EU sääntöjen seuranta ja kehittäminen, rekisterin ylläpito	Vanha tehtävä / laajentuminen	Otettava huomioon rekisteriasetuksen muutos (taakanjakopäätöksen täytäntöönpano)	EMV	0,2	Hallinnoitavien tilien määrän ja EU sääntöjen lisääntyminen kasvattavat työmäärää.
Lainsäädäntöpuitteet rekisterille	Vanha tehtävä	Rekisteriasetuksen lisäksi mahdollista muuta säädöstöä kansallisen tasolla taakanjakopäätöksen täytäntöönpanoon liittyen	Nykyisin TEM		
Valtion tilin hallinta	Vanha tehtävä		Ministeriö tai muu viranomainen, nykyisin YM		
Valtion tilinomistus; tarvitaan uusi tili/uusia tilejä ESD-puolelle	Vanha tehtävä		Nykyisin YM hallinnoi Suomen valtion tiliä		
ESD-päätöksen mukaisten siirtojen kirjanpito	Uusi tehtävä		EMV	arvio alle 1 htv	
Rekisterin toiminta liittyy moneen taulukossa mainittuun asiaan (työjaot ja vastuut ESD:n osalta selviksi).	Uusi tehtävä?		EMV	Taakanjakopäätöksestä voi seurata useita yksittäisiä rekisteritehtäviä, joiden kokonaisvaikutus voi nousta 1 htv:een.	

Tehtävä	Vanha/Uusi tehtävä	Taakanjakopäätöksen tai sen täytäntöönpanon (MMR, Rekisteriasetuksen muutos) aiheuttama muutos kun kyseessä on vanha tehtävä	Vastuullinen viranomainen	Resurssitarve/htv	Muutosstarve
Politiikan valmistelu, seuranta ja raportointi					
Energia- ja ilmastostrategian valmistelu ja toimeenpano sekä kasvihuonekaasuja koskevien skenaarioiden valmistelu	Vanha tehtävä	Skenaarioiden valmistelu ja sektorikohtaisten toimenpiteiden/toimenpideko-konaisuuksien arviointi ja seuranta tulee toteuttaa päästökauppa- ja ei-päästökauppajaottelulla. Kehittävä strategian ja toimenpiteiden seurantaa (ottaen huomioon raportointitarpeet)	Valtioneuvosto Ministeriyöryhmä Yhdysverkko Ministeriöt Asiantuntijalaitokset		Mahdollisesti projektoiden/skenaarioiden tiiviimpi päivitys
Ei-päästökauppassektorin päästökemityksen seurantatiedon tuottaminen	Uusi tehtävä	Vuositasen seuranta (X-1): Ennakkko X-1 vuoden kasvihuonekaasuinventaario huhtikuun/kesäkuun loppuun mennessä.	Tilastokeskus ja asiantuntijalaitokset		
	Uusi tehtävä	Ei-päästö-kauppassektorin päätöt (kasvihuonekaasuinventaario – päästökauppassektorin todennetut päätöt)	Tilastokeskus	Ennakkotiedot, jaon selittäminen – 1 kk	
Politiikkatoimien arviointi ja seuranta		Päästökauppa/ei-päästökauppa -jako	Ministeriöt Asiantuntijalaitokset		
Vähähiilisen kehityksen strategia					
Politiikkatoimi- ja projektoraportointi	Vanha tehtävä	Päästökauppa/ei-päästökauppa -jako	Ministeriöt Asiantuntijalaitokset		

Tehtävä	Vanha/Uusi tehtävä	Taakanjakopäätöksen tai sen täytäntöönpanon (MMR, Rekisteriasetuksen muutos) aiheuttama muutos kun kyseessä on vanha tehtävä	Vastuullinen viranomainen	Resurssitarve/htv	Muutostarve
Muut tulevat raportointitehtävät					
MMR:n muut kuin taakanjakopäätöksen toimeenpanoon liittyvät uudet/muuttuvat raportointitehtävät		Uusia vertailuja muihin raportointeihin		1-2 kk lisätyö Tilastokeskukselle, mahdollisesti lisätyötä myös muille asiantuntijalaitoksille	
YK:n ilmastotosopimukselle laadittava maaraportti ja kaksivuotisraportointi					Tarve tarkastella Tilastokeskuksen roolia maaraportin ja kaksivuotisraportin kokooajana

Tekijät Författare Authors Arbetsgruppen för beredning av det nationella verkställandet av EU:s insatsfördelningsbeslut som gäller skyldigheterna att minska växthusgasutsläppen inom de sektorer som inte omfattas av EU:s utsläppshandel Ordförande: Hanne Siikavirta Sekreterare: Bettina Lemström, Karoliina Anttonen, Juhani Tirkkonen	Julkaisuaika Publiceringstid Date September 2013 Toimeksiantaja(t) Uppdragsgivare Commissioned by Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy Toimielimen asettamispäivä Organets tillsättningsdatum Date of appointment 23.3.2010
Julkaisun nimi Titel Title Nationellt verkställande av EU:s beslut om insatsfördelning – Arbetsgruppens slutrapport	
Tiivistelmä Referat Abstract <p>EU:s beslut om insatsfördelning fastställer specifika skyldigheter för medlemsstaterna inom de sektorer som inte omfattas av EU:s utsläppshandel. För Finlands del har det för år 2020 fastställts som mål en minskning av utsläppen av växthusgaser med 16 % jämfört med år 2005 inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln. Det uppsatta målet för minskning av utsläppen ska nås så att man följer en linjär stig som innehåller bindande etappmål för varje år. I beslutet om insatsfördelning fastställs också de flexibla lösningar som medlemsstaterna förfogar över för att kunna fullgöra sina skyldigheter att minska utsläppen.</p> <p>Verkställandet av EU:s beslut om insatsfördelning skapar nya myndighetsuppgifter och medför ändringar i skötseln av de nuvarande uppgifterna. I arbetsgruppens rapport har man gått igenom de EU-bestämmelser som är viktiga med tanke på genomförandet av EU:s beslut om insatsfördelning och de uppgifter som det nationella verkställandet av beslutet förutsätter samt de alternativ som finns för att sköta uppgifterna.</p> <p>Nya uppgifter som kräver överenskommelse om arbetsfördelningen är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansvaret för att skyldigheten att minska växthusgasutsläppen i enlighet med insatsfördelningsbeslutet fullgörs • Uppgifter i samband med de flexibla lösningarna i insatsfördelningsbeslutet <p>Nya behov i anslutning till de nuvarande uppgifterna vilka medför sådana resurs- och utvecklingsbehov som ska beaktas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beaktande av verkställandet av beslutet om insatsfördelning (inkl. ökad betydelse av uppdelningen i handlande sektorer/icke handlande sektorer) vid beredningen av politik och vid uppföljnings- och rapporteringsuppgifter • EU-kontroller av växthusgasinventeringen • Nya uppgifter för registermyndigheten som följer av verkställandet av beslutet om insatsfördelning <p>Arbetsgruppen konstaterar att beslut ska fattas särskilt om skötseln av de nya myndighetsuppgifterna senast under det första halvåret av 2014, så att det finns full nationell beredskap för verkställande av beslutet om insatsfördelning år 2015 då en granskning av det första åtagandeåret 2013 görs.</p> <p>Kontaktperson vid arbets- och näringsministeriet: Energiavdelningen/Hanne Siikavirta, tfn 050 3963573</p>	
Asiasanat Nyckelord Key words EU:s beslut om insatsfördelning, myndighetsåtgärder	
Painettu julkaisu Inbunden publikation Printed publication ISSN	Verkkojulkaisu Nätpublikation Web publication ISSN 1797-3562
ISBN	ISBN 978-952-227-793-0
Kokonaissivumäärä Sidoantal Pages 57	Kieli Språk Language Suomi, Finska, Finnish
Julkaisija Utgivare Published by Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy	Vain sähköinen julkaisu Endast som elektronisk publikation Published in electronic format only

Tekijät Författare Authors Working group for preparing the national implementation of the EU Effort Sharing Decision on emission reduction obligations in sectors not included in the EU Emissions Trading System Chair: Hanne Siikavirta Secretaries: Bettina Lemström, Karoliina Anttonen, Juhani Tirkkonen	Julkaisu-aika Publiceringstid Date September 2013 Toimeksiantaja(t) Uppdragsgivare Commissioned by Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy Toimielimen asettamispäivä Organets tillsättningsdatum Date of appointment 23 March 2010
Julkaisun nimi Titel Title National implementation of the EU Effort Sharing Decision – Final report of the Effort Sharing working group	
Tiivistelmä Referat Abstract The EU Effort Sharing Decision sets reduction obligations for Member States concerning emissions from sectors not included in the EU Emissions Trading System (EU ETS). The national greenhouse gas emission target set for Finland is a reduction of 16% by 2020 from 2005 levels in sectors not included in the EU ETS. The emission reduction target must be achieved in a linear manner, with binding annual national limits set on emissions for each year. The Effort Sharing Decision also defines the flexibilities available for Member States in implementing their emission reduction obligations. The EU Effort Sharing Decision brings new official duties and requires changes in current ones. The report of the working group discusses the key EU legislation relating to the implementation of the EU Effort Sharing Decision, the duties required for its national implementation and the options for the performance of these duties. New duties requiring agreement on division include: <ul style="list-style-type: none"> • Responsibility for compliance with the emission reduction obligations set in the Effort Sharing Decision • Duties relating to the flexibilities provided for in the Effort Sharing Decision Needs relating to current duties which cause resource and development needs that should be taken into account include: <ul style="list-style-type: none"> • Consideration of the implementation of the Effort Sharing Decision (including the enhanced significance of the ETS/ Non-ETS division) in policy preparation and in monitoring and reporting duties • EU reviews of greenhouse gas emission inventories • New duties for the registration authority resulting from the implementation of the Effort Sharing Decision The working group states that decisions should be made on the assignment of the new official duties in early 2014 at the latest to ensure that the national implementation of the Effort Sharing Decision is in complete readiness in 2015 when the first compliance year, 2013, will be examined. Contact person within the Ministry of Employment and the Economy: Energy department/Hanne Siikavirta, tel. +358 50 3963573	
Asiasanat Nyckelord Key words EU Effort Sharing Decision, official duties	
Painettu julkaisu Inbunden publikation Printed publication ISSN	Verkkajulkaisu Nätpublikation Web publication ISSN 1797-3562
ISBN	ISBN 978-952-227-793-0
Kokonaissivumäärä Sidoantal Pages 57	Kieli Språk Language Suomi, Finska, Finnish
Julkaisija Utgivare Published by Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy	Vain sähköinen julkaisu Endast som elektronisk publikation Published in electronic format only

EU-taakanjakopäätöksen kansallinen toimeenpano – Taakanjakotyöryhmän loppuraportti

EU-taakanjakopäätös määrittää päästökauppaan kuulumattomille sektoreille jäsenvaltiokohtaiset velvoitteet. Suomelle on asetettu EU-taakanjakopäätöksessä vuodelle 2020 16 % kasvihuonekaasupäästövähennystavoite verrattuna vuoteen 2005. EU-taakanjakopäätöksen toimeenpano tuo uusia viranomaistehtäviä ja muutostarpeita nykyisten tehtävien hoitoon. Työryhmän raportissa on käyty läpi EU-taakanjakopäätöksen täytäntöönpanon kannalta keskeiset EU-säädökset ja kansallisen toimeenpanon edellyttämät tehtävät sekä tehtävien hoitoon liittyvät vaihtoehdot.

Verkkojulkaisu
ISSN 1797-3562
ISBN 978-952-227-793-0

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY